

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

15 ЛІПЕНЯ 2017 г.

СУБОТА

№134 (28498)

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Хочаш у роту — прайдзі кастынг

Дакументальнае кіно «Беларусьфільма»

Чытачы «Звядзі» жартуюць

СТАР. 4

СТАР. 5

СТАР. 8

У ПЕРСПЕКТИВЕ — СУМЕСНЫЯ ПРАЕКТЫ

Прэзідэнты Беларусі і Малдовы правялі двухбаковую сустрэчу

Нашы краіны звязваюць не толькі гады ўсталяваных дыпламатычных адносін, але і агульнае савецкае мінулае, эканамічнае супрацоўніцтва, чалавечыя кантакты. Пра тое, што яднае Беларусь і Малдову, кіраўнікі дзвюх дзяржаў гаварылі падчас сустрэчы ў Віцебску.

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што з савецкіх часоў з павагай ставіцца да малдаўскай зямлі і людзей, якія на ёй жывуць. Малдаване — вялікі народ, у якога шмат агульнага з беларускім, бо ён такі ж працалюбівы, як і наш.

«Асабліва сваяга візіту ў тым, што вы самі паглядзелі Беларусь. Вы яе, можна сказаць, памацалі: у прамысловасці, сельскай гаспадарцы, пабывалі на культурных аб'ектах, пабачылі, як мы ставімся да памяці. Мы не проста піярэмся і расказваем, якія мы няшчасныя, і як у вайне нам было цяжка. Мы захоўваем гэтую памяць, — сказаў беларускі лідар. — Я магу з вамі размаўляць як з чалавекам, які пазнаў Беларусь».

Кіраўнік беларускай дзяржавы заявіў аб гадоўнасці развіцця супрацоўніцтва паміж краінамі ў любой сферы — ад прамысловасці да сельскай гаспадаркі. «Мы ад вас нічога не хаваем. Вы бліжэй для нас чалавек. Мы з вамі прытрымліваемся практычна аднолькавых поглядаў. Вы памятайце, што мы ў любы момант гатовы дапамагчы, падставіць сваё плячо», — выказаў гадоўнасць Аляксандр Лукашэнка.

У сваю чаргу Прэзідэнт Малдовы Ігар Дадон сказаў, што ў яго засталіся выключна станоўчыя ўражанні ад візіту ў Беларусь. «Нам ёсць чаму ў вас павучыцца. Я кажу гэта шчыра, адкрыта. Я бачу прадпрыемствы і ў Еўрапейскім саюзе, але той узровень, на які паднялася прамысловасць у Беларусі, для нас толькі мара на гэтым этапе. Мы маем намер на некаторых кірунках больш паглыблена запусціць сумесныя праекты», — сказаў ён.

Вараніка ПУСТАВІТ, г. Віцебск. [pustavil@zviazda.by](#)

Аўтарытэт у супольнасці нацыі

«Славянскі базар у Віцебску» — равеснік незалежнай Беларусі. За гэтыя гады ён стаў візітнай карткай краіны, а Віцебск — сапраўднай культурнай сталіцай, у якой за 25 гадоў правядзення фестывалю пабывалі дэлегацыі з 72 дзяржаў.

Аляксандр Лукашэнка ўручыў ўзнагароду ўладальніцы Гран-пры XV Міжнароднага дзіцячага музычнага конкурсу «Віцебск-2017» Марыі Магільнай.

МІСІЯ — АБ'ЯДНОЎВАЦЬ

«Мы сардэчна прымаем удзельнікаў і паклоннікаў фестывалю, якія прыйшлі з Еўропы, Азіі, Афрыкі і Лацінскай Амерыкі. Гэта красамоўна сведчыць не толькі аб яго папулярнасці, але і аб узростаючым аўтарытэце Беларусі ў супольнасці нацыяў», — сказаў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка з галоўнай сцэны фестывалю перад пачаткам цырымоні адкрыцця. Ганаровымі гасцямі свята сёлета сталі Прэзідэнт Малдовы, дзяржаўны сакратар Казахстана, кіраўнікі дыпламатычных прадстаўніцтваў шэрагу дзяржаў. За чвэрць стагоддзя «Славянскі базар у Віцебску» стаў «люстэркам» найноўшай гісторыі.

«Успамінаюцца часы, калі на пост-савецкай прасторы руінаваліся шматгадовае асновы, і людзям было не да мастацтва. Менавіта тады мы пастараліся сабраць разам усе творчыя сілы дзеля агульнай справы — духоўнага адраджэння і працы лепшых традыцый», — дадаў Аляксандр Лукашэнка.

СТАР. 2

ЦЫТАТА ДНЯ

Уладзімір ЗІНОЎСКІ, міністр эканомікі:

«У нас, наводле прагнозу, павінна была быць інфляцыя не больш за 9%, але ход набору індэкса спажывецкіх цэн дазваляе спадзявацца, што яна не будзе больш за 7%. Самае галоўнае, каб нашы прадпрыемствы і арганізацыі, якія вырабляюць прадукцыю, зніжаючы выдаткі, не павялічвалі цану. Упэўнены, што ў найбліжэйшы час мы можам знізіць гадавую інфляцыю да 5%, а гэта значыць, што грошы, якія прыйдуць у эканоміку, будуць значна больш танныя».

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 15.07.2017 г.

Долар ЗША	1,9645 ▲
Еўра	2,2418 ▼
Рас. руб.	0,0328 ▲
Укр. грыўня	0,0755 ▼

■ Прыёмная кампанія — 2017

«Геаграфія» стабальнікаў: ад Ліцэя БДУ да сельскай школы

Да 17 ліпеня ў беларускіх ВНУ працягваецца прыём дакументаў на бюджэтную форму навучання. А тым часам Рэспубліканскі інстытут кантролю ведаў агучыў папярэднія вынікі асноўнага і рэзервавага этапаў ЦТ.

Сёлета ў цэнтралізаваным тэсціраванні прынялі ўдзел 90 125 абітурыентаў. Абсалютныя вынікі (100 балаў) прадэманстравалі 303 удзельнікі ў 314 выпадках. 100 балаў па двух вучэбных прадметах атрымалі 11 абітурыентаў, а 292 — па адным.

На ЦТ па рускай мове зарэгістравана 66 стабальных вынікаў, а па беларускай — 35. Улічваючы, што беларускую мову здавала ўтрая менш абітурыентаў, справіліся з тэстам па роднай мове яны зусім нядрэнна.

На ЦТ па матэматыцы 100-бальныя сертыфікаты атрымалі 69 абітурыентаў, а здавала яе каля 50 тысяч чалавек, па фізіцы — 15, хіміі — 25, грамадазнаўстве — 16, замежных мовах — 49, біялогіі — 18, гісторыі Беларусі — 19, геаграфіі — 1, сусветнай гісторыі найноўшага часу — 1.

У ліку абітурыентаў, якія атрымалі 100-бальныя сертыфікаты, 250 выпускнікоў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі бегучага года: сярод іх 100 выпускнікоў гімназій, 65 — ліцэяў, 85 скончылі звычайную сярэднюю школу, 1 выпускнік устаноў сярэдняй спецыяльнай адукацыі, а таксама 51 выпускнік устаноў адукацыі мінус годаў і 1 абітурыент, які скончыў устаноў адукацыі ў гэтым годзе за межамі Беларусі.

Найбольшай колькасцю стабальных вынікаў могуць пахваліцца выпускнікі ўстаноў адукацыі Мінска (82) і раённых цэнтраў (87). Таксама па адным стабальным сертыфікаце атрымалі 19 выпускнікоў устаноў адукацыі, размешчаных у сельскай мясцовасці.

Як бачна, тэсты з'яўляюцца цалкам даступнымі для выканання, незалежна ад тыпу устаноў адукацыі і месца яе размешчэння. Сярод уладальнікаў максімальнага выніку ёсць як выпускнікі элітарнага Ліцэя БДУ, так і выпускнікі самых звычайных сярэдніх школ. Прычым выпускнікі сельскіх школ не аступаюць гараджанам па ўдзельнай вазе абсалютных вынікаў на ЦТ (улічваючы нешматлікасць выскоўцаў у агульным патоку абітурыентаў).

Надзея НІКАЛАЕВА, [nikalaeva@zviazda.by](#)

■ Па сутнасці

Тры ўказы і шмат пытанняў

Як атрымаць дзяржпадтрымку на будаўніцтва жылля?

Па словах начальніка ўпраўлення жыллёвай палітыкі Міністэрства архітэктуры і будаўніцтва Аляксандра ГОРВАЛЯ, праект пастановы аб прадастаўленні адрасных субсідый на будаўніцтва жылля ўжо вынесены на грамадскае абмеркаванне. Аб гэтым ён сказаў падчас анлайн-канферэнцыі на сайце БЕЛТА. Дакумент будзе дэталізаваць дзеянне Указа №240 «Аб дзяржаўнай падтрымцы грамадзян пры будаўніцтве (рэканструкцыі) жылых памяшканняў».

Нагадаем, што Указ №240 ўводзіць у Беларусь адраснае субсідаванне ў жыллёвым будаўніцтве. Яно прадугледжвае выплату часткі працэнтаў за карыстанне крэдытам на будаўніцтва жылля, атрыманым грамадзянамі ў любым камерцыйным банку, а шматдзетным і маладым сем'ям і дзецям-сіротам — таксама пагашэнне часткі асноўнага доўгу па такіх крэдытах. Пры гэтым атрымаць субсідыі могуць усе грамадзяне, якія маюць права на атрыманне дзяржаўнай падтрымкі ў адпаведнасці з Указам №13 «Аб некаторых пытаннях прадастаўлення грамадзянам дзяржаўнай падтрымкі пры будаўніцтве (рэканструкцыі) або набыцці жылых памяшканняў» ад 6 студзеня 2012 года.

Тэкст праекта пастановы ўжо цяпер размешчаны на сайце Мінбудаархітэктуры ў раздзеле «Абмеркаванне нарматыўна-прававых актаў». У ім прапісана, якія неабходныя дакументы, пазначаны тэрміны іх падачы, а таксама ўказаны ведамствы, якія іх прымаюць. Мяркуюцца, што грамадскае абмеркаванне пройдзе да 20 ліпеня. Да 6 жніўня пастанова павінна быць прынята, каб запрацаваў указ. Таксама цяпер удакладняецца пералік аб'ектаў з прыцягненнем адрасных субсідый на суму ў 135 мільёнаў рублёў пад Указ №240. Чакаецца, што будучы дадавацца грошы камерцыйных банкаў, а значыць стануць з'яўляцца і новыя аб'екты. Аляксандр Горваль растлумачыў, што канчатковы спіс таксама сфарміруецца да 6 жніўня.

СТАР. 2

■ Найлепшыя ў прафесіі

Прыбрацца ў двары і... убачыць калізей

Ці лёгка звычайнаму дворніку адправіцца на бясплатны адпачынак у Рым? Так, калі ён працуе ў Цэнтральным раёне сталіцы. Ужо трэці месяц тут працягваецца конкурс «Найлепшы дворнік», пераможца якога, сярод іншага, будзе ўзнагароджаны пазачкай у Італію.

Днямі 20 найлепшых прадстаўнікоў прафесіі, якія выйшлі ў фінал спаборніцтва, сустрэліся ў адным з мінскіх рэстаранаў за кубкам кавы з прадстаўнікамі адміністрацыі раёна, у тым ліку з яе кіраўніком Ігарам Бузюскім. Удзельнікі абмеркавалі ўмовы правядзення трэцяга і апошняга этапу конкурсу, правялі лёсаванне, а таксама пагутарылі з кіраўніцтвам жыллёва-камунальных службаў і, вядома, карэспандэнтам «Звядзі».

Сам конкурс распачаўся 1 мая — тады арганізатары атрымалі чатыры дзясяткі заявак ад ахвотных змагацца за турыстычную пазачку ў Заходнюю Еўропу. Пасля гэтага было арганізавана «народнае галасаванне» — у сацыяльнай сетцы «Укантакце» кожны жыхар Цэнтральнага раёна сталіцы мог падтрымаць свайго кандыдата. Па выніках «плебсіцты» былі вызначаны 20 фіналістаў. У хуткім часе кожнага з іх чакае раптоўны візіт спецыяльнай камісіі, якая ацэніць стан дваровых тэрыторій, адказнасць за якія нясуць кандыдаты, і вынесе канчатковае рашэнне наконт пераможцы.

СТАР. 3

ХРОНІКА АПОШНІХ ПДЗЕЙ

Кітай — найбуйнейшы імпарцёр нафты ў свеце

Кітай у першым паўгоддзі стаў найбуйнейшым у свеце імпарцёрам нафты, абышоўшы па гэтым паказчыку ЗША. У студзені — чэрвені бягучага года імпорт гэтага паліва ў Кітай вырас на 13,8% — да 212 мільянаў барэляў, перадае «Інтэрфакс». Кітай у першым паўгоддзі закупаў прыкладна 8,59 мільянаў барэляў у суткі (б/с), тады як ЗША ўзвілі 8,14 мільянаў б/с. Кітай нарасціў імпорт нафты на фоне намаганняў па стварэнні стратэгічных запасаў і павышэння попыту з боку незалежных нафтаперапрацоўшчыкаў кампаній. Імпорт іншага энергаразурсу, агульнага таксама вырас у першым паўгоддзі, рост склаў 23,5% — да 763,2 тыс. тон у суткі. У чэрвені Кітай імпартаваў у сярэднім 720 тыс. тон вугалю ў суткі.

У першым паўгоддзі цэны на вугаль на ўнутраным рынку КНР былі высокія, кажуць эксперты, тады як на сусветным рынку кошт вугалю параўнальна нізкі. Пры гэтым у другім паўгоддзі па меры спынення дзеяння абмежаванняў на здабычу вугалю ў Кітаі яго імпорт можа скараціцца.

У Лондане падлеткі рабуюць з дапамогай кіслаты

Лонданская паліцыя затрымала падлетка, які здзейсніў серыю нападаў на мясцовых жыхароў пры дапамозе кіслаты. Адзін з пацярпелых знаходзіцца ў шпіталі ў крытычным стане, паведамляе ВВС.

Усе атакі адбыліся ў лонданскіх раёнах Хэксі, Стоўк Ньюінгтан і Ісплінгтан. Напады здзяйсняліся двума маладымі людзьмі, якія перамяшчаліся на мопедзе. Злачынцы пад'язджалі да сваіх ахвяр, якія таксама ехалі на мопедах або ішлі пешшу, плёскалі ім у твар атрутай вадкасцю, пасля чаго рабавалі. Аднаму з арыштаваных прад'яўлены абвінавачванні ў нанясенні калецтваў і рабаванні. Атакі пры дапамозе кіслаты адбываюцца на лонданскіх вуліцах досыць рэгулярна: у 2015 годзе было зафіксавана 261 такое напаўдзёна, у 2016 годзе — 458, з пачатку 2017 — 120 выпадкаў «кіслотных атак».

Дзеля чаго дэмакраты ЗША гатовыя кінуць піць

Амерыканцаў спыталі ў інтэрнеце, што можа падштурхнуць іх адмовіцца ад выпіўкі, і тры чвэрці ўдзельнікаў апытання партала detox.net, якія падзяляюцца дэмакратычнымі поглядамі, растлумачылі, што іх можа захаваць да гэтага імпічмент прэзідэнта ЗША Дональда Трампа.

Больш за 73% дэмакратаў заявілі, што кінуць піць, калі Трампу абвясцяць імпічмент на наступны дзень. Пры гэтым толькі 30,6% рэспубліканцаў адмовяцца ад спіртнога, калі прэса перастане пісаць пра звязаныя з прэзідэнтам скандалы.

Зрэшты, адной палітыкай апытанне не абмяжоўвалася: напрыклад, 40% амерыканцаў, якія выпіваюць

штодня, заявілі, што больш ахвотна б страцілі ўласнага гадаванца, чым адмовіліся б ад алкаголю. Чвэрць з гэтай групы аддалі перавагу таму, каб пазбавіцца ад нюху, прыкладна столькі ж — пазбавіцца аднаго пальца рукі, але не кідаць згубную звычку. Сярод тых, хто ужывае алкаголь толькі некалькі разоў у год, гэтыя паказчыкі куды больш сціплыя: 9% хутчэй адмовіліся б ад гадаванца, 2% — ад нюху, а вось гультайскія пальцы дзеля алкаголю сярод практычна непітушчых амерыканцаў ніхто не хахацеў. Акрамя таго, даследчыкі высветлілі: чалавек трэба заплаціць у сярэднім 365,5 тысячы долараў, каб ён пагадзіўся кінуць піць да канца сваіх дзён.

У Нью-Ёрку вылучаць 32 мільёны на барацьбу з пацукамі

Мэр Нью-Ёрка Біл Дэ Блазіа вылучыў 32 мільёны долараў на барацьбу з пацукамі ў горадзе, паведамляе ABC News. У некалькіх раёнах горада панчэцца замена смеццевых скрынь на жалезныя, таксама замена падлогу ў падвалах дамоў на бетонную, закупаць новыя апараты для спрацоўвання адхоўцаў, якія пацукі не змогуць адкрыць. У лютым улады Нью-Ёрка заявілі, што адзін чалавек памёр з-за рэзкай хваробы, якая перадаецца пацукамі, яшчэ два сур'ёзна пацярпелі. Даследаванні 2014 года паказваюць, што ў горадзе жыве два мільёны грызуноў, хоць раней лічылася, што іх папуляцыя складае восем мільёнаў асобін. У сакавіку 2015 года навукоўцы знайшлі ў нью-ёркскіх грызуноў пацукі, яны паўднёвую блыху — пераносчыка бубоннай чумы. Менавіта гэта захворванне называлі «чорнай смерцю», і яно стала прычынай разбуральнай эпідэміі ў XIV стагоддзі, якая забіла ад 25 да 50 мільёнаў еўрапейцаў.

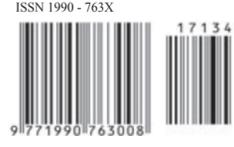
■ Падпіска—2017

«ЗВЯЗДА» — ГЭТА ЎЖО ПАЖЫЦЦЁВА...»

Тры з невялічкім тыдні застаецца да стагадовага юбілею найстарэйшай беларускай газеты. Напярэдадні яго, бліжэй да 9 жніўня, ну, вядома ж, трэ будзе, спыніцца і азірнуцца — на пройзены шлях, на тое, што ўдалося і не ўдалося зрабіць, падвесці вынікі, падзякаваць усім, хто шчыраваў тут раней, хто выпісаў і, нягледзячы ні на што, працягвае выпісваць адзіную беларускамоўную... Але ж, каб зрабіць вось гэта, апошняе, то-бок, каб падзякаваць чытачам, ёсць падставы і зараз. Ну, па-першае, завяршылася чарговая падпісная кампанія, па-другое, у сценах рэдакцыі адбыўся чарговы розыгрыш прызоў.

СТАР. 3

Эканоміка

БЕЛАРУСКІ ТРАКТАР ДЛЯ ВЫСАКАГОР'Я

Першы беларуска-таджыкско-афганскі бізнес-форум адбудзецца ў Душанбэ ў канцы ліпеня

Аб гэтым заявіў Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Беларусі ў Таджыкістане і Афганістане па сумяшчальніцтве Алег ІВАНОУ. Мерапрыемства адбудзецца ў рамках Міжнароднай універсальнай выставкі-кірмашу «Таджыкістан-2017» з 27 па 29 ліпеня, і ўжо сёння каля 100 бізнесменаў з Афганістана пагадзіліся прыехаць на форум.

Нашы двухбаковыя адносіны з Афганістанам знаходзяцца ў стадыі стаўлення, але ўжо ў 2015—2017 гадах адбыліся сустрэчы на вышэйшым і высокім узроўнях, відзіты дзелавыя колаў у Беларусь. Гэта з'яўляецца пацвярджэннем зацікаўленасці афганскага боку ў актывізацыі кантактаў у палітычнай, эканамічнай, гуманітарнай, сацыяльнай і іншых сферах, — адзначыў беларускі пасол.

Паводле слоў дыпламата, для абодвух бакоў існуе мноства абласцей, у якіх рэальна арганізаваць супрацоўніцтва, выгаднае і для Беларусі, і для Афганістана. Асноўным кірункам з'яўляецца беларуская тэхніка, якую можна пастаўляць на афганскі рынак — прычым, гэта можа быць як сельскагаспадарчае, так і грузавое або спецыяльнае абсталяванне. Сёння беларускае пасольства прасоўвае малочную прадукцыю, лекі, калійныя ўгнаенні, шыны, керамічную плітку і іншыя тавары.

У 2016 годзе тавараабарот Беларусі і Афганістана склаў 26,4 мільёна долараў і ў параўнанні з 2015-ым вырас на 60 працэнтаў. У перыяд са студзеня па май 2017 года тавараабарот склаў 9,1 мільёна долараў — у параўнанні з аналігічным перыядам за папярэдні год можна канстатаваць павелічэнне на 87,7 працэнта.

У адрозненне ад супрацоўніцтва з Афганістанам, якое толькі пачынае набіраць абароты, беларуска-таджыкскія адносіны ў сферы эканомікі знаходзяцца на здавальняючым узроўні. Разам з тым, паказчыкі ўзаемага гандлю ў апошнія гады не адпавядаюць патэнцыялу эканомікі абедзвюх краін. «Але мы робім усе намаганні, каб выправіць сітуацыю, якая склалася», — падкрэсліў дыпламат.

Паляпшэнню эканамічных паказчыкаў можа спрыяць зборная вытворчасць беларускай сельгастэхнікі, якую плануецца адкрыць на тэрыторыі Таджыкістана восенню. «Там будзе прадстаўлена розная тэхніка такіх брандаў, як «Бабурыйскаграмаш», «МТЗ», «Гомсельмаш», — паведаміў Алег Івановіч.

Сярод патэнцыйных пазіцый — больш за 10 мадэляў, у тым ліку трактары, прычэпы і касілі для высакагор'я. «Таксама на базе гэтай зборкі мы хочам зрабіць навучальны цэнтр», — дадаў дыпламат.

Беларуская тэхніка не толькі рэалізуецца на тэрыторыі горнай краіны — для яе абслугоўвання і паставак запчастак арганізаваны спецыяльны дылерскія і сэрвісныя цэнтры ў некалькіх гарадах Рэспублікі Таджыкістан.

У цэлым, двухбаковы тавараабарот з Таджыкістанам па перыяд са студзеня па май 2017 года павялічыўся ў 2,7 раза ў параўнанні з аналігічным перыядам за 2016 год — і склаў больш за 16 мільёнаў долараў. Экспарт і імпорт таксама павялічыліся ў 2,9 і 1,9 разы адпаведна.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ, lukashevich@zviazda.by

ТРЫ ўКАЗЫ І ШМАТ ПЫТАННЯЎ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Указ №240 уяўляе сабой новую сістэму дзяржаўнай падтрымкі. Дзеянні ранейшых сумесных указаў захоўваюцца. Па словах эксперта, удакуніць усе тры ўказныя субсідыі дзяржавы, якія былі прадстаўлены пад Указ №585 «Аб прадстаўленні маладым і шматдзетным сем'ям фінансавай падтрымкі дзяржавы», таму ён і быў адменены. Разам з гэтым Міністэрства архітэктуры і будаўніцтва ініцыюе падаўжэнне дзеяння Указа №585. І тут няма парадоксу. «Па гэтым Указе дапамога на пагашэнне камерцыйных крэдытаў не была прызначана да чаргоўсці. Атрымлівалася так, што, калі вычэрпваўся ліміт крэдыту за год, першыя, хто стаў у чарзе, ужо не атрымлівалі сродкаў. А ў гэты час чаргавікі, якія стаяць значна далей, мелі магчымасць атрымаць дзяржаўную падтрымку. У той жа час было разумна, што некаторыя людзі апынуцца ў складанай сітуацыі. Трэба было гэта дадаткова аданіць, і гэтая работа працягваецца», — падкрэсліў Аляксандр Горваль.

Паводле яго слоў, міністр архітэктуры і будаўніцтва Анастоль Чорны, паглядзеўшы на сітуацыю, якая склалася, выказаў пазіцыю міністэрства аб працягу дзеяння Указа №585. «Хацелася б нагадаць, што цяпер разглядаецца варыянт захавання дзеяння гэтага Указа на тры аб'екты жыллёвага будаўніцтва, якія пачаты да ўступлення ў дзеянне Указа №240», — дадаў спецыяліст.

Ён удакладніў, што разглядаецца варыянт з унясеннем прапановы ў Адміністрацыю Прэзідэнта аб тым, каб даць магчымасць да 6 жніўня заключыць дамовы па Указе №585. «Трэба пагля-

дзець, наколькі гэта будзе падтрымана, які перыяд зойме рэалізацыя такіх прапанов у выпадку падтрымкі. Гэта будзе бачна, калі мы дакладна вызначымся і па колькасці сем'яў, і па аб'ёме сродкаў, бо сродкі трэба яшчэ дадаткова адшукаць. Цяпер у выкананых удакладняючых гэтаю інфармацыя, якая ў далейшым будзе акумулявацца ў нас. Нават у рамках дзеючай формы Указа ўсё, што звернуцца да 6 жніўня ў выканкам з адпаведным пакетам дакументаў на атрыманне субсідыі, — будуць разглядацца», — растлумачыў Аляксандр Горваль.

Ілья КРЫЖЭВІЧ, kryzhevich@zviazda.by

У тэму

Тыя, хто жадае будаваць дамы і кватэры, будуць знаходзіцца ў адной чарзе на аднарыя субсідыі. Пры гэтым фінансаванне будзе раздзельнае. Кожны год паставанай урада вызначаецца аб'ём дзяржаўнай падтрымкі, якая пойдзе на шматкватэрнае і індывідуальнае жыллё. Калі чалавек, чыя чарга падышла, хоча будаваць жыллё дома, то грошы ён будзе атрымліваць з рэсурсаў на індывідуальнае жыллё. Для тых, хто захаце будаваць кватэры, грошы будуць брацца з рэсурсаў на шматкватэрнае будаўніцтва.

Атрыманне дзяржаўнай падтрымкі адзін раз. Але для шматдзетных сем'яў вызначана, што калі паўстала неабходнасць у паляпшэнні жыллёвых умоў у сувязі з нараджэннем яшчэ аднаго дзіцяці, то дзяржаўная падтрымка можа быць прадстаўлена паўторна. Гэта значыць, сям'я зноў становіцца на ўлік, прызначаецца незабяспечанай па нарматывах жылёй плошчы.

Субсідыі не распаўсюджваюцца на крэдыты, якія былі выдадзены раней. Указ №585 распаўсюджваецца толькі на шматдзетныя і маладыя сем'і. Прычым, для статусу «маладая сям'я» не абавязкова мець дзіцей. Аднак у такім выпадку Указ №585 не дзейнічае, паколькі згодна з ім субсідыя вылучаецца на дзіцей. Калі нараджэнне становіцца на ўлік як маладая сям'я без дзіцей, а пазней дзеці з'явіліся, тады яны будуць мець права на атрыманне дапамогі ад дзяржавы.

Каб маладая і шматдзетная сям'я магла прэзентаваць на дапамогу па Указе №240, ёй варта ведаць, што прадстаўленне субсідыі будзе ажыццяўляцца па чарзе па аналогіі з Указам №13 (у другім выпадку — на выдачу льготных крэдытаў, у першым выпадку — на выдачу субсідыі). Выканкам будзе глядзець чаргоўсць і пры наяўнасці кватэр, дамоў запрашаць грамадзян і прапаноўваць будаўніцтва. Гэта значыць, трэба мець неабходнасць у паляпшэнні жыллёвых умоў. Далей — пытанне малазабяспечанасці. Па Указе №13 толькі малазабяспечаным аказваецца падтрымка, у гэтым жа правым полі працэдуры і Указ №240. Указ №585 улічвае толькі чаргоўсць.

Каб паспець атрымаць дапамогу па Указе №585, маладым і шматдзетным сем'ям варта ведаць, што яны павінны стаць у чарзе, пры гэтым павердзіць склад сям'і, прадставіць дакументы для атрымання фінансавай падтрымкі і выканкам па месцы паставаной на ўлік (дакументы: здача аб'екта, рэгістрацыя ў гэтым аб'екце, афармленне права ўласнасці на яго і іншыя). На якую дапамогу можна разлічваць? Маладым сем'ям пры наяўнасці аднаго непаўналетняга дзіцяці даецца 40 бюджэтных пражыткавага мінімуму (прыкладна 7,3 тыс. рублёў), сем'ям з двума дзецьмі — 80 бюджэтных пражыткавага мінімуму (амаль 15 тыс. рублёў), сем'ям з трыма дзецьмі — 100 бюджэтных пражыткавага мінімуму (амаль 18,5 тыс. рублёў).

АЙТАРЫТЭТ У СУПОЛЬНАСЦІ НАЦЫЙ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Гэтую місію якраз і ўзяў на сябе фестываль, які стаў сімвалам аднаго мільёнаў людзей добрай волі. Ён служыць высакароднай мэце — умацаваць міру ў ўзаемаарумення паміж народамі, захаванню культурнай разнастайнасці і падтрымцы талентаў. Прэзідэнт Беларусі звярнуў увагу, што з набывцём шырокай вядомасці кансалідуючая роля віцебскага форуму ўзрастае яшчэ больш.

Ён у поўнай меры спрыяе канструктыўнаму міждзяржаўнаму дыялогу. Любы замежны гошч, які пабываў на нашым фестывалі, вяртаецца ў сваю краіну пасланцом міра», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Кіраўнік дзяржавы заўважыў, што высокі міжнародны статус фестыв-

валю да многага абавязвае Беларусь. «Ён — своеасаблівае люстэрка палітыкі нашай краіны ў сацыяльна-гуманітарнай сферы. Таму на ім прадстаўлена такая разнастайнасць формаў і жанраў мастацтва. Узровень канцэртаў, выстаў і спектакляў, творчых сустрэч нязменна высокі», — лічыць Прэзідэнт.

Беларускі лідар выказаў спадзяванне, што фестываль стане для маладых выканаўцаў выдатнай пунціўкай у жыццё. Сімвалічна, што на адкрыцці «Славянскага базару ў Віцебску» Аляксандр Лукашэнка ўзнагародзіў як маладую беларускую спявачку Марыю Магільную, так і ўсім добра вядомую народную артыстку Грузіі і Расіі Тамару Гвердцытэлі. Апошняю — спецыяльнай ўзнагародай «Праз мастацтва — да міру і ўзаема-

разумення». «Лёс мне падарыў любоў беларускага народа, і гэтая любоў узаемная. Я вас люблю, дзякуй вялікі за такі гонар!» — падзякавала Тамара Гвердцытэлі.

НА АДНЫМ ДЫХАННІ

Канцэрт цырымоніі адкрыцця «Славянскага базару ў Віцебску» запамінацца надоўга. Некалькі гадзін цудоўнай прэзентацыі праляцелі незаўважна. Ад сцэны, якая пералівалася мноствам фарбаў, цяжка было адарваць вочы. А «зорны» склад быў такі багаты, што іншым фестывалем сабраць адначасова аналігічную каманду знакамітых асоб наўрад ці атрымаецца.

Нават тыя, хто купілі білеты і чыталі афішу з прозвішчамі артыстаў, былі прыемна здзіўленыя. Адзін з сюрпрызаў — выступленне іераманаха Фоція з «Песнярамі». Песня «Белавеская пушча» ў іх выкананні кранула душу.

Калі выступіла Дзмітрый Калдун, на сцэне рухаўся вялікі кубак кавы. А падчас выканання песні пра каханне Зарай група падтанцоўкі выехала на веласіпедах. Выдатна выступіла беларуская зорка, уладальніца Гран-пры сёлета гэтага конкурсу Маша Магільная. Шчыра праспявала пра тое, што душы так хочацца святла і цяпла.

Ядвіга Паплаўская, Руслан Аляхно і Дзмітрый Калдун выканалі песню, прысвечаную народнаму артысту Беларусі Аляксандру Ціхановічу,

Фота БЕЛТА

якому споўнілася 66 гадоў... Публіка падтрымлівала трыя апладысманамі ў такт музыцы.

Многія артысты дзякавалі Прэзідэнту Беларусі за асабістую падтрымку ўнікальнага фестывалю. Наталія Каралева, Роза Рымбаева назвалі фестываль светлым, цікавым, непаўторным...

Легендарны Крыс дэ Бург па-руску запэўніў, што рады зноў пабываць у Беларусі. І выканаў шлягер пра жанчыну ў чырвоным. Пасля з захваленнем прымаў кветкі ад дам у чырвоных і ружовых сукенках.

У канцы канцэрта Рыгор Лепс выканаў песню «Самы лепшы дзень». Канешне, гэта і пра дзень, калі распачынаецца віцебскі фест.

Канцэрт доўжыўся каля трох гадзін і скончыўся амаль апоўначы феерверкам. Цяжка апісаць тое, што трэба бачыць і чуць. Канцэрт можна назваць шэдэўральным. У гэтым упэўніўся кожны, хто яго паглядзеў у рэальным часе, і пацвердзіў той, хто паглядзеў у запісе.

Вераніка ПУСТАВІТ, pustavit@zviazda.by Аляксандр ПУКШАНСКІ, pukshanski@zviazda.by

Р.С. Як заўсёды, конкурсы — у цэнтры ўвагі публікі і СМІ. Дзіцячы ўжо завяршыўся. Цяпер 21 малады канкурсант змагаецца за Гран-пры. Наш зямляк Ягор Шаранкоў выступае пад №14.

За падзеяй

ЗОРНАЯ ВАЛОШКА

На «алеі зорак» каля Летняга амфітэатра з'явілася імя народнай артысткі Грузіі і Расіі Тамары Гвердцытэлі.

У дзень урачыстага адкрыцця XXVI Міжнароднага фестывалю мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску» на плошчы лаўрэатаў Спецыяльнай ўзнагароды Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь зазьяла трынаццатая «зорка». Калі дакладней, валашка: замест звычайнага сімвала Галівуда побач з імёнамі лаўрэатаў на гранітным квадраце беларусы змяшчаюць «цвяток радзімы» Максіма Багдановіча. Сёлета Спецыяльную ўзнагароду Беларусі «Праз мастацтва — да міру і ўзаемаарумення» атрымала народная артыстка Грузіі і Расіі Тамара Гвердцытэлі.

Творчасць Тамары Гвердцытэлі папулярная ў многіх краінах свету, — адзначыў міністр культуры Барыс СВЯТЛОУ. — Гэта сапраўды народная артыстка: яе песні гучаць не толькі на вялікіх сцэнах і ў канцэртных залах, але і ў звычайных дамах падчас сямейных свят. У нашай краіне спявачку даўно ведаюць і любяць як адданга сябра беларускай зямлі.

У Віцебск уладальніца непаўторнага голасу прыедзе яшчэ з тых часоў, калі знакаміты «Славянскі базар» быў «Усеаюзным фестывалем польскай песні». За гэты час Тамара Гвердцытэлі неаднаразова брала ўдзел у фестывальных мерапрыемствах і ў якасці спявачкі, і як член міжнароднага журы конкурсу маладых выканаўцаў. Сённяшняя «зорка» — сведчанне выдатнага ўнёску ў развіццё сучаснага музычнага мастацтва.

Ва ўсе гады існавання «Славянскага базару ў Віцебску» мы хацелі міру на зямлі, — сведчыць Тамара Гвердцытэлі. — Адзінай нашай зборай была музыка, якая гучала са сцэны. Я шчаслівая, бо сёння сапраўды становіцца часткай «Славянскага базару» і Віцебска — горада, які падарыў чалавецтву вялікага Марка Шагала.

Фота БЕЛТА

Дар'я ЧАРНЯЎСКАЯ.

ФАКТЫ ПАДЗЕІ НАВІНЫ

СТЫХІЯ. ДУБЛЬ ДВА

Надвор'е на гэтым тыдні працягвае непрыемна здзіўляць. Не паспелі заходня раёны Беларусі ачмацца ад наступстваў магутнага навальнічнага фронту, які «адзначаўся» моцным ветрам і падтапленнямі ў аўторак, як у чацвер адбыўся выступ стыхіі «на біс».

Больш за ўсё дасталася Навагрудскаму раёну. Там выпала 57 міліметраў падаўкі пры месчнай норме 91. Таксама «паплылі» Гродна. А ў Мінску ветры паваліў рэкламны шчыт на прыпаркаваны аўтамабіль. На шчасце, без пацярпелых.

У Навагрудку моцны дождж падтапіў тры прыватныя дамы і восем падвор'яў, — паведамілі ў Гродзенскім абласным упраўленні Міністэрства па надзвычайных сітуацыях. — Узровень вады там дасягаў 60 сантыметраў. Акрамя таго, у Гродне ўпалі тры дрэвы.

З-за шквалістага ветру без электрычнасці засталася 195 населеных пунктаў.

Валяр'ян ШКЛЕННІК.

СВЯТА КЕРАМІКІ ў БАБРУЙСКУ

Днямі ў горадзе на Барэзіне стартваў XV Міжнародны пленэр па кераміцы «АРТ-Жыжаль», які традыцыйна прыедзе на базе адпачынку «Вербікі» гасцінічнага комплексу прадпрыемства «ФАНДАК» і завершыцца 2 жніўня вынікавай выставай у Бабруйскім мастацкім музеі. Як заўсёды ў адну з апошніх начэй гэтага амаль паўмільёнага года свята адбудзецца чароўная падзея з абальванскай скульптуры пленэру.

У мерапрыемстве прымаюць удзел 20 мастакоў-керамістаў з Беларусі, Расіі, Украіны, Латвіі, Літвы, Малдовы, Францыі і ўпершыню Індыі і ЗША. Тама пленэру «Флора і фаўна» накіравана на раскрыццё ладу штучнай прыроды, створанай чалавекам горада. Ідэіны натхняльнікі і кіраўнікі гэтага свята Валерыя Кальтінэ звяртае ўвагу на тое, што бабруйскі пленэр керамікі ўнікальны па сваім паходжанні, бо часцей такія формы практыкуюць мастакі. Падобнага няма ў Еўропе, а па працягласці нават і ў Расіі.

ТРАПІЛІ ПАД АРЫШТ...

...галоўны інжынер аднаго з камунальных прадпрыемстваў Бабруйска, якому па перавышэнні ўлады і службовых паўнамоцтваў пры закупцы вулічных апар вонкавага асвятлення пагражае ад трох да дзесяці гадоў пазбаўлення волі, канфіскацыя маёмасці і забарона пэўны час займаць некаторыя пасады.

— За кошт сродкаў мясцовага бюджэту ён набыў у магілёўскага таварыства з абмежаванай адказнасцю апору на агульную суму 111,8 тысячы рублёў, хоча была магчымасць купіць іх непасрэдна ў вытворцы — Аршанскага будаўнічага трэста №18 за 66,4 тысячы рублёў, — паведаміў намеснік начальніка ўпраўлення Дэпартаменту фінансавых расследаванняў КДК па Магілёўскай вобласці Аляксандр ШАРОЙКІН. — Сваім дзеяннем ён нанёс дзяржаве шкоду ў асабліва буйным памеры — на суму больш за 45 тысяч рублёў.

...і шампінённы, незаконнае перамяшчэнне якіх прыпынілі гомельскія і магілёўскія мытнікі. Затрыманы тры транспартныя сродкі, якія перавозілі звыш 55 тон грыбю на агульную суму 200 тысяч беларускіх рублёў. Тавар канфіскаваны, па фактах распачаты адміністрацыйныя працэсы.

Нэлз ЗІГУЛЯ.

ТАБЛИЦА ПРОЦЕНТНЫХ СТАВОК ПО СРОЧНОМУ БАНКОВСКОМУ ВКЛАДУ (ДЕПОЗИТУ) «СИСТЕМА СБЕРЕЖЕНИЙ ЛИНИЯ РОСТА 2.0» с 18 августа 2017 года

Table with columns for deposit amount, term, and interest rate. Includes sections for Belarusian rubles, US dollars, and Russian rubles.

Настоящие ставки применяются: * для договоров срочного банковского вклада (депозита) «Система сбережений Линия роста 2.0» за исключением случаев автоматического увеличения срока их хранения в соответствии с пунктом 3.7 Условий договора срочного банковского вклада (депозита) Система сбережений Линия роста 2.0» (далее - Условья) ** для договоров срочного банковского вклада (депозита) «Система сбережений Линия роста 2.0» в случаях автоматического увеличения срока их хранения в соответствии с пунктом 3.7 Условий.

Advertisement for Belagroprombank with logo and contact information.

ТАБЛИЦА ПРОЦЕНТНЫХ СТАВОК ПО СРОЧНОМУ БАНКОВСКОМУ ВКЛАДУ (ДЕПОЗИТУ) ОАО «БЕЛАГРОПРОМБАНК» с 18 августа 2017 года

Table with columns for deposit amount, term, and interest rate for Belagroprombank.

Настоящие ставки применяются: * для договоров срочного банковского вклада (депозита) с переменными процентными ставками, заключенных до 01.09.2013, за исключением случаев автоматического увеличения срока их хранения в соответствии с пунктом 3.6 Условий срочного банковского вклада (депозита) ОАО «Белагпропромбанк» (с переменной процентной ставкой), утвержденных решением Кредитного комитета ОАО «Белагпропромбанк» от 16.02.2006, протокол №21 (далее - Условья); ** для договоров срочного банковского вклада (депозита) с переменными процентными ставками, заключенных до 01.09.2013, в случаях автоматического увеличения с 01.04.2016 срока их хранения в соответствии с пунктом 3.6 Условий.

Advertisement for Belagroprombank with logo and contact information.

«ЗВЯЗДА» — ГЭТА ўжо ПАЖЫЦЦЁВА...»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.) Гэту ганаровую місію «Звязда» па традыцыі давае гасцям. Такім чынам МАНГАЛ FORESTER Выйгралі:

Мікалай Паўлавіч Юрчук, г. Ляхавічы, Брэсцкая вобласць; Ганна Чаславаўна Сугакова, г. Наваполацк, Віцебская вобласць; Андрэй Фёдаравіч Дубацэлаў, в. Леніна, Добрушскі раён, Гомельская вобласць; Ірына Іванаўна Кротава, г. Карэлічы, Гродзенская вобласць;

Уладзімір Іванавіч Таняна, п. Жылічы, Кіраўскі раён, Магілёўская вобласць; Станіслаў Антонавіч Жыбуль, в. Пашава, Дзяржынскі раён, Мінская вобласць; Таццяна Уладзіміраўна Гаральчук, г. Мінск.

СУПЕРПРЫЗ — НАБОР САДОВАЙ МЭБЛІ

Суперпрыз — набор садовай мэблi. Выйграў Васіль Мікітавіч ПЯШЭВІЧ, в. Юркевічы, Жыткавіцкі раён, Гомельская вобласць. Віншуюем шчасліўчыкаў! І вельмі рады, што гэтым разам сярод іх не проста аднадушны падпісчыкі, але і сапраўдныя сябры нашай газеты — любімыя аўтары. Ну, у прыватнасці, у рубрыку «Але, народ на провадзе!» не раз дасіралі свае праўдзівыя гісторыі сужэнцы

Гаральчукі, спадары Васіль Пяшэвіч і Мікалай Юрчук... Знаёмае чытачам і прозвішча Дубацэлаваў з вёскі Леніна. Праўда, пісаў нам не Андрэй Фёдаравіч, а Дзіна Канстанцінаўна... Прыёмна было даведацца, што гэта — адна сам'я, што ў вёску Леніна яна перасялілася пасля катастрофы на Чарнобыльскай АЭС з Веткаўшчыны — з новага дома, які сужэнцы (двое сёраў) да апошняга цвірка будавалі самі, сваімі рукамі (а пахавалі яго, разам з вёскай, чужымі...); што са «Звяздой» сябруюць вельмі

даўно, і што яна прыходзіць да іх... праўдаі. Выпісалі мы некалі газету «Правда», — прыгадала Дзіна Канстанцінаўна. — Але ж на пачатку 90-х адмовіліся — перайшлі на «Звязду». І гэта, відаць, ужо пахыціцёва. Падабецца газета за родную мову, за «Крынічку» і «Жырэндолю», за «Крайну здароўя», «Ігуменскі тракт» і, вядома ж, за «вясельны і праўдзівы гісторыі». Што, магчыма, цікава, пастаянна вылісаючы «Звязду», сужэнцы (дакладней, сам Андрэй Фёдаравіч Ду-

бацэлаў) гэтак жа пастаянна дасіралі карткі на розыгрышы прызоў, але не выйгравалі, можа сказаць, нічога. Ці рады мангалу? «Ну вядома ж! — прызналіся шчасліўчыкі. — Двое дзяцей у нас, чацвёрта ўнукаў і ўжо чацвёрта праўнукаў. Дзякаваць Богу, любяць прыяджаць, асабліва летам. У нас ля хаты толькі руж, можа, з 30 сарту... Так што ў гэтай прыгажосці і мангал дарэчы. Было б што смажыць! Ды каб яшчэ з добрым здароўем, у добрае надвор'е...»

Так, сёлета яно не пеціць: кажуць, маладзіца адна, пакуль дождж на дварэ, не хацела з хаты выходзіць: так прайшоў яе... чэрвень. Але ж надзея на лета пакуль застаецца. А таму няхай ва ўсіх падпісчыкаў, чытачоў «Звязды» яно будзе цёплым, прыгожым і... смачным!

Афіцыйна Арганізатарам рэкламнай гульні «Смачнае лета са «Звяздой» з'яўляецца рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда» (УНП 100155376), размешчаная па адрасе: вул. Б. Хмяльніцкага, 10 А, 220013, г. Мінск.

Рэкламная гульня «Смачнае лета са «Звяздой» зарэгістравана Міністэрствам антываганальнага рэгулявання і гандлю Рэспублікі Беларусь 16.05.2017 г. (пасведчанне №3002) і праводзіцца на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь з 26 мая па 30 верасня 2017 года ўключна сярод падпісчыкаў газеты «Звязда» трэцяга квартала або другога паўгоддзя 2017 года. Усяго ў гульні ўзялі ўдзел 154 падпісчыкі. Прызавы фонд гульні разьдзелены ў адпаведнасці з наступным:

Тэлефон для давадкі па пытаннях правядзення рэкламнай гульні і атрымання прызоў: 8 (017) 377-44-04.

ПРЫБРАЦА ў ДВАРЫ I... УБАЧЫЦЬ КАЛІЗЕЙ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Сёння мы разглядаем розныя спосабы палепшыць працу жыллёва-камунальнай гаспадаркі, — расказаў намеснік старшыні адміністрацыі Цэнтральнага раёна Вадзім ПЯРЭДНЯ. — Важны вынік гэтага конкурсу заключаецца ў тым, што мы здолелі прыцягнуць да ўдзелу ў ім насельніцтва. У галасаванні прынялі ўдзел каля 500 чалавек, яны падтрымалі кандыдатаў, чыя праца сапраўды не выклікае пытанняў. Былі нават выпадкі, калі пенсіянеры, што не могуць прагаласаваць у інтэрнэце, самі прыходзілі ў адміністрацыю і прыносілі свае пісьмовыя пажаданні, якія прасілі ўлічыць пры галасаванні. Таксама атрымалася залучыць прыватны бізнес. Але галоўнае — мы змаглі змятываваць саміх работнікаў да якаснага выканання сваіх абавязкаў, можа быць, нават пачалі ствараць новы вобраз прафесіі дворніка. Нам хацелася б, каб астатнія раёны Мінска таксама падцягнуліся да правядзення падобных конкурсаў.

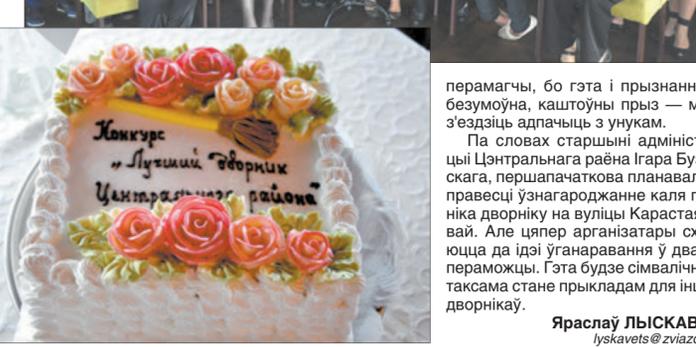
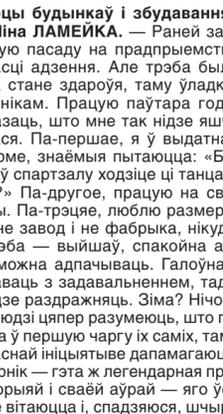
Па словах Вадзіма Пярэдня, праблема з кадрамі ў сферы жыллёва-камунальнай гаспадаркі ў Цэнтральным раёне няма — штат укамплектаваны поўнасцю. Вакансіі калі і з'яўляюцца, то вельмі хутка закрываюцца. Гэтым паспрыў і допуск прыватных арганізацый да работ у сферы ЖКГ. Такім чынам, з'явілася канкурэнцыя, а гэта стымулюе і кіраўнікоў дзяржаўных прадпрыемстваў удасканальваць сваю працу. Сярэдні заробак дворнікаў складае ад 400 да 450 рублёў. Цяпер стаіць задача яго павышэння.

Кульмінацыяй сустрэчы стала цырымонія лэсавання, падчас якой вызначыўся парадак наведвання конкурснай камісіяй участкаў канкурсантаў. Пасля гэтага дворнікаў пачаставалі спецыяльна прыгатаваным тортам.

— Насамрэч у прафесію я трапіла выпадкова, — падзялілася рабочая па комплекс-

най прыборцы будынкаў і збудаванняў ЖЭС №27 Ніна ЛАМЕЙКА. — Раней займала кіруючую пасаду на прадпрыемстве па вытворчасці адзення. Але трэба было адпачыць па стане здароўя, таму ўладкавалася дворнікам. Працую паўтара года, але магу сказаць, што мне так нідзе яшчэ не падабалася. Па-першае, я ў выдатнай фізічнай форме, знаёмыя пытаюцца: «Барысаўна, вы ў спартзалу ходзіце ці танцамі займаецеся?» Па-другое, працую на свежым паветры. Па-трэцяе, люблю размеранасць. Гэта не завод і не фабрыка, нікуды бегчы не трэба — выйшаў, спакойна адпрацаваў, і можна адпачываць. Галоўнае, я лічу, працаваць з задавальненнем, тады нічога не будзе раздражняць. Зіма? Нічога страшнага, людзі цяпер разумеюць, што гэта датычыцца ў першую чаргу іх саміх, таму многія па ўласнай ініцыятыве дапамагаюць. Увогуле, дворнік — гэта ж легендарная прафесія, з гісторыяй і сваёй аўрай — яго ўсе ведаюць, усе вітаюць і, спадзяюся, шчыра паважаюць.

— Працую толькі паўтара года, але ў нашай сам'і гэта прафесія сапраўды дынастычная — маці таксама працавала дворнікам, — дадаў яна яе калега Святлана СТЭЛЬМАХ з ЖЭС №13. — Чаму жыхары абралі на конкурс менавіта мяне? Магу толькі здагадвацца — я з усімі імкнуся сябраваць, калі бабулі трэба спусціцца па сходах — абавязкова дапамагу, потым пагутару з ёй. Калі казаць пра прафесійны аспект, то, думаю, мае заслугі можна раздзяліць з жыхарамі. «Чыста не там, дзе прыбіраюць, а там, дзе не смеяць» — фраза цалкам справядлівая. Конкурс «Найлепшы дворнік Цэнтральнага раёна» — выдатны стымул. Вядома, хочацца

перамагчы, бо гэта і прызнанне, і, безумоўна, каштоўны прыз — мару з'ездзіць адпачыць з унукамі.

Па словах старшыні адміністрацыі Цэнтральнага раёна Ігара Бузоўскага, першапачаткова планавалася правесці ўзнагароджанне каля помніку дворніку на вуліцы Карастаянай. Але цяпер арганізатары сыхляюцца да ідэі ўганаравання ў двары-перамогачы. Гэта будзе сімвалічна, а таксама стане прыкладам для іншых дворнікаў.

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ, lyskavets@zvazda.by

Белагпромпромбанк. БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 июля 2017 г. ОТКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «Белагпромпромбанк» (в тысячах белорусских рублей). Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт примечаний, 01.07.2017, 01.01.2017. Includes sections for АКТИВЫ, ОБЯЗАТЕЛЬСТВА, СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за январь—июнь 2017 года ОТКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «Белагпромпромбанк» (в тысячах белорусских рублей). Table with columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, Пункт примечаний, 01.07.2017, 01.07.2016. Includes sections for Процентные доходы, Процентные расходы, Комиссионные доходы, Комиссионные расходы, Чистый доход.

К@НТЫНЕНТЫ

ВУГАЛЬ НА ВЕЩЕР

Тама энергабяспекі Еўропы стала адной з ключавых на саміце G20, які праходзіць у Гамбургу. На форуме зноў праявіліся рознагалосці, што ўзніклі паміж Еўропай і ЗША. Адным з ключавых пытанняў, якое выклікае супярэчнасці, з'яўляецца прыхільнасць Старога Свету Парыжскаму пагадненню па клімаце, падпіс па якім Штаты нядаўна анулявалі. Яшчэ адзін важны аспект — імкненне Еўропы супрацьстаяць ціску Вашынгтона ў пытанні забеспячэння прыродным газам і нафтай. Прэзідэнт ЗША Дональд Трамп недвухсэнсоўна заявіў аб імкненні «заяцца прасоўваннем амерыканскага прыроднага газу на рынак ЕС». Зусім не выпадкова і тое, што напярэдадні саміту G20 у Гамбургу кіраўнік Белага дома прыняў ўдзел у саміце краін Цэнтральнай і Усходняй Еўропы, які прайшоў у Варшаве. Эксперты назвалі гэты форум «самітам трох мораў» (Адрыятыка, Балтыка, Чорнае). Усе пералічаныя «пазлы» складаюцца ў адзіны малюнак, калі ўспомніць пра нядаўнюю заяву Трампа аб тым, што Вашынгтон пачынае «вялікую энергетычную рэвалюцыю». Чым выкліканы такія глабальныя «тэктанічныя зрухі»?

ТОЛЬКІ БІЗНЕС

Барак Абама імкнецца захаваць баланс паміж развіццём традыцыйнай і аднаўляльнай энергетыкі. Ён аслабіў забарону на экспорт нафты, пры ім была пачата маштабная здабыча сланцавага газу. Але разам з тым адміністрацыя Абама прыклала нямяла намаганняў да развіцця сонечнай і ветравой энергетыкі, скарачала здабычу карысных выкапняў, не спыняючыся перад сваркай з амерыканскім бізнесам. Напрыклад, план Абама «Чыстая энергія» лічыў аб'ёмным вынікам вылісавання прамысловасці. Аднак Дональд Трамп канчаткова парваў са спадчынай свайго папярэдніка. Наконт цяперашняй жорсткай арыентацыі на традыцыйныя крыніцы энергіі ў ЗША ніхто, напэўна, і не сумняваўся. Адметна, што менш чым за суткі, калі Трамп перамог на выбарах, кавіроўкі вугальнай і нафтавых кампаній ужо пайшлі ўверх. Напрыклад, акцыі Glencore, найбуйнейшага пастаўшчыка вугалю, выраслі на 7%. У той жа час акцыі Vestas Wind Systems, сусветнага лідара ў вытворчасці ветраных турбін, упалі адразу на 13%. У лістападзе, пасля абрання Трампа, Боб Макналі, прэзідэнт кансалтынгавай фірмы Rafidant Group і колішні старшы саветнік па энергетыцы пры прэзідэнце Джорджу Бушу-малодшым, заявіў: «Эпоха дэкарбанаізацыі, зброя, але для Амерыкі гэта выключна біз-якая была асноўным прынцыпам энергетыч-

най палітыкі Барака Абама, скончылася мінулаў ноччу».

Што датычыцца пазіцыі новага кіраўніка ЗША з нагоды глабальнага пацяплення, то яшчэ ў 2012 годзе ён заявіў, што глабальнае пацяпленне з-за дзейнасці чалавека — міф. На думку Трампа, палітыка, нацэленая на зніжэнне ўзроўню вуглякіслага газу ў атмасферы, прыводзіць толькі да спадку прамысловай і аграрнай вытворчасці, але не дапамагае адтрымаваць глабальныя змены клімату. Таксама ён казаў, што Вашынгтону не варта абцяжарваць сябе экалагічнымі абмежаваннямі да таго часу, пакуль Кітай не накіне «зьяліную аброч» на сваю прамысловасць. Інакш ЗША рызыкуюць апынуцца на эканамічнай абочыне свету. Дональд Трамп мае намер зрабіць Штаты найбуйнейшым у свеце пастаўшчыком энергабясбійтаў. «Амерыка на парозе энергетычнай рэвалюцыі», — заявіў яе прэзідэнт ЗША. І запэўнівае — рэсурсы проста велізарныя. «Запасы прыроднага газу ў нас на сто гадоў, вугалю — на 250, мы можам стаць топ-вытворцам нафты і вытворцам нумар адзін у свеце — прыроднага газу», — кажа Дональд Трамп. Па яго словах, гаворка ідзе пра «мільёны працоўных месцаў і трыльёны долараў прыбытку для краіны». Пры гэтым прэзідэнт ЗША прарысвае намякае: маўляў, дагэтуль пастаўкі нафты і газу выкарыстоўваліся некаторымі краінамі як палітычная зброя, але для Амерыкі гэта выключна біз-нес-праект.

«ЗАЛАТАЯ ЭРА»

Варта ўспомніць, што аж да канца Другой Сусветнай вайны і некалькі пазней ЗША былі найбуйнейшым экспарцёрам нафты, больш за тое, сусветным рэгулятарам, выходзячы на рынак з дадатковымі пастаўкамі ў выпадку недахопу. Гэта значыць, былі свайго роду Саудаўскай Аравій таго часу. Толькі потым амерыканцы вырашылі сваю нафту «збраць» са стратэгічных і эканамічных меркаванняў. Але цяпер сітуацыя, падобна, змяняецца. Выступілі на сустрэчы, арганізаванай Міністэрствам энергетыкі ЗША, кіраўнік Белага дома заявіў аб пачатку рэалізацыі новай энергетычнай палітыкі. «Мы будзем экспартаваць амерыканскія энерганосныя па ўсім свеце», — паабяцаў Трамп. Па словах прэзідэнта, гаворка ідзе пра пачатак «залатой эры» амерыканскага дамінавання. Сярод прыкладаў новага падыходу Трамп назваў планы павялічыць пастаўкі амерыканскага звадкаванага газу на азіяцкія рынкі, а таксама продаж вугалю на Украіну. Як растлумачылі ў Белым доме, дамагчыся энергетычнага дамінавання мяркуюцца за кошт багатых прыродных рэсурсаў. У распусціжы з гэтай нагоды даведчы ўдакладнялася, што ў ЗША сёння на 20% больш нафты, чым у Саудаўскай Аравіі (агульным коштам звыш \$13 трлн пры сярэднім узроўні цен у \$50 за барэль), краіна мае маштабныя запасы прыроднага газу, а таксама другія па велічыні запасы вугалю ў свеце. Кіраўнік Белага дома заявіў, што яго адміністрацыя разглядае ідэю абнаўлення праграмы развіцця атамнай энергетыкі, якая павінна скласці канкурэнцыю прыроднаму

Чаму ЗША абвясцілі «энергетычную рэвалюцыю»?

газу і аднаўляльным крыніцам энергіі. Яшчэ адзін пункт праграмы — распрацоўка новых радовішчаў нафты і газу на амерыканскім шэльфе. Работы былі замарожаны пры адміністрацыі Барака Абама. Указ аб пашырэнні здабычы на шэльфе Трамп падпісаў яшчэ ў канцы красавіка. Ён растлумачыў гэта ў тым ліку стварэннем тысяч новых працоўных месцаў для грамадзян ЗША. Як раней паведамлялі аналітыкі, праграма здабычы на шэльфе носіць доўгатэрміновы характар і не павінна аказаць істотнага ўплыву на нафтавыя цені ў найбліжэйшай перспектыве. Тлумачыцца гэта тым, што для пачатку трэба правесці дадатковую разведку. Акрамя таго, працягвае расці здабыча ў Мексіканскім заліве, дзе амерыканскія кампаніі арандавалі радовішча.

З'ЕСЦІ 28 «ПАРСЮЧКОЎ»

Пра будучае дамінаванне ў сусветнай энергетыцы заявіў і міністр энергетыкі ЗША Рык Пэры. Цяпер у Вашынгтоне сфармавалася, што мясцовыя вытворцы могуць працаваць і пры \$25 за барэль. Напрыклад, як паведаміла агенства Bloomberg, пра гэта заявіў старшыня савета дырэктараў Pioneer Natural Resources Скот Шэфілд. Паводле яго слоў, кампанія, якая працуе ў Персідскім басейне, будучы атрымае прыбытак, нават калі кошт нафты упадзе да адзінкі \$25 за барэль. Вядучы аналітык расійскага Фонду нацыянальнай энергетычнай бяспекі Ігар Юшкоў лічыць, што ЗША сапраўды могуць выкарыстоўваць энергетыку ў якасці геапалітычнай зброі, паколькі ім, у першую чаргу, неабходна дамінаванне і атрыманне максімальных прыбыткаў, што, уласна, і абяцае Дональд Трамп. Галоўнай мэтай — стварыць дэфіцыт газу на еўрапейскім рынку. Тады цені вырастуць і стане рэнтабельна пастаўляць амерыканскі звадкаваны прыродны газ (ЗПГ) у краіны ЕС, аб чым кажа эксперт. У рэалізацыі сваіх планаў Вашынгтон спрабуе выкарыстаць Польшчу ў якасці свайго галоўнага лабіста. «Польшча з'яўляецца краінай, якая можа выконваць ролю своеабслугавана хаба для ўдзелу ЗША на ўсходнім флангу, асабліва ў пытанні энергабяспекі», — заявіў кіраўнік Бюро нацыянальнай бяспекі (BBN) Польшчы Павел

Солах. Як вядома, у пачатку мінулага месяца першыя танкеры з амерыканскім ЗПГ ужо прыбылі ў Польшчу і Нідэрланды. «Злучаныя Штаты пачалі рэгулярныя пастаўкі звадкаванага газу ў Паўночную Еўропу, забяспечваючы дыверсіфікацыю пастаўшчыкоў газу і энергетычную бяспеку Еўропы», — урачыста абвясціў міністр энергетыкі ЗША. Паводле яго слоў, Стары Свет нібыта разглядае Штаты як патэнцыйную ключавую крыніцу энергетычнай дыверсіфікацыі — з мэтай зніжэння ўплыву Расіі як галоўнага пастаўшчыка энергабясбійтаў у гэты рэгіён. Незадаволенасць Трампа Парыжскім пагадненнем у Еўропе, як аказалася, не падзяляе ніхто. Яно і зразумела. Краіны ЕС уклілі заанада шмат сродкаў у «зялёную энергетыку», каб так проста ад яе адмаўляцца. «З-за развіцця ЗША выйсці з Парыжскага пагаднення па клімаце, паміж партнёрамі па Вялікай дваццатцы намяліся рознагалосці, — заявіла канцлер Германіі Ангела Меркель, — але ЗША застаюцца важным гульцом, таму мы зробім усё магчымае, каб працаваць з імі воплеч, хоць і не збіраемся закрываць вочы на нашы адрознненні». Намеснік дырэктара ФНЭБ Аляксей Грывач лічыць, што Штаты можна параўнаць з «вауком», які маскіраваўся авечай шкурай, а цяпер скінуў яе. «Зібраецца з'есці 28 еўрапейскіх «парсючкоў», якія слухалі словы «ваўка» пра тое, як ён клапоціцца аб еўрапейскай энергетычнай бяспецы, дыверсіфікацыі і развіцці канкурэнтнага рынку», — іранічна заўважыў эксперт.

КОЛЬКІ ДА ПЕРАЛОМУ?

Сітуацыя ў Азіі больш складаная, бо на Кітай і Японію цяжка ціснуць. «Таму Вашынгтон іншым спосабам вышкікае канкурэнцыю пастаўшчыкам», — кажа Ігар Юшкоў. Ён адзначае, што галоўнымі апанентамі ЗША ў рэгіёне сталі Расія і Катар. «Блакада

Катара адбылася адразу пасля візіту ў Саудаўскую Аравію Дональда Трампа, і канфлікт на Блізкім Усходзе можа згуляць на руку Вашынгтону, — кажа вядучы аналітык ФНЭБ — Сёння Катар з'яўляецца найбуйнейшым пастаўшчыком ЗПГ у Азію». Эксперт мяркуе, што далейшая палітыка Вашынгтона заключаецца ў тым, што ён можа пачаць дэстабілізацыю і ў іншых здабычых краінах. «Напрыклад, у Алжыры, які з'яўляецца адным з найбуйнейшых крыніц газу для ЕС», — кажа Ігар Юшкоў. Такім чынам, мяркуе эксперт, Вашынгтон будзе завшыцка рынкі збыту ад пастаўшчыкоў, без чаго амерыканскае энергетычнае дамінаванне можа не атрымацца. Белы дом павялічыў на звесткі аб тым, што дамінаванне на рынку газу прынясе да 2040 года \$1,6 трлн. Праўда, толькі амерыканскай эканоміцы.

Між тым сусветны трэнд вядоўчы: лясць адзначаны рэкордны рост аднаўляльнай энергетыкі. У сонечнай і ветранай энергетыцы разам узятых за год было пабудавана не менш за 140 ГВт новых магутнасцяў (для параўнання: гэта больш, чым усё электраэнергетыкі Бразіліі). У фотаэлектрычнай сонечнай генерацыі на працягу мінулага года ўведзена ў дзеянне каля 76 ГВт — нябачана дагэтуль аб'ём. А вызначаная магутнасць глабальнай сонечнай энергетыкі прывясыла 300 ГВт. Дарэчы, і ў ЗША летась сонечная энергетыка таксама павялічыла сваё ранейшае рэкорды і заняла першае месца па прыросте ўсталяванай магутнасці (14 ГВт за год), алярэдыўшы і газавую, і ветраную генерацыю, не кажучы пра іншыя спосабы вытворчасці электрычнасці. Аднаўляльныя крыніцы энергіі развіваюцца хутка, але пакуль не зольны сур'ёзна пацягнуць нафту, газ і вугалю, якія яшчэ доўга будуць адгравіраваць вядучую ролю ў сусветным энергабалансе. Каронны пералом у энергетыцы, па прагнозах аналітыкаў, адбудзецца ў 2040—2050 гадах. Захар БУРАК, burak@zvazda.by

У ДУЭЦЕ З КАРАБІНАМ

Камандзір роты ганаровай варты — пра мару стаць вайскоўцам, кастынг у адно з элітных падраздзяленняў беларускай арміі і нацыянальную «кветку» пляц-канцэрта

На яго раўняецца больш чым сотня чалавек, за дзеяннем якіх назіраюць кіраўнікі дзяржаў і ўрадаў, а часам — уся краіна. Замежныя госці захапляюцца выпраўкай гэтых салдат, а дзяўчаты не былі б супраць бацьчы сярэд іх сваіх жаніхоў. У роце ганаровай варты марыць служыць ледзь не кожны юнак. І не дзіва: гэтыя прыгожыя як на падбор хлопцы заўсёды ў цэнтры найважнейшых дзяржаўных падзей — не выпадкова эліта Узброеных Сіл!

Кіраваць «візійнай карткай» краіны, як яшчэ называюць роту, надзвычай адказна. Зрабіць так, каб стрывалым майстэрствам салдат захапіліся не толькі беларусы, а іншаземцы праймаюць выліты — задача не з простых. Але ўжо на працягу пяці гадоў камандзір падраздзялення з ёй выдатна спраўляецца.

Як яму гэта ўдаецца, карэспандэнты «Звязды» даведліся з першых вуснаў. Пакуль ваенна-служачыя роты ганаровай варты адточвалі складаньня тэхнічныя элементы, Павел Шпарла расказаў пра мару стаць афіцэрам, тонкасі «службы ў бэльх пальчатках» і нават прадэманстраваў некалькі ўнікальных трукі, якія па сілах толькі салістам-віртуозам.

Не здрадзіў мары

Насіць пагоны Павел марыў з самага дзяцінства. Вайскоўцаў у сям'і ніколі не было. Калі не лічыць прадзеда Міхаіла Казодзя, які браў Берлін, змагаўся з Квантунскай арміяй на Далёкім Усходзе.

Усур'ез задумаўся над будучай прафесіяй, калі бацьку час са сваім суседам, курсантам Ленінградскага мароходнага вучылішча. Апошні прыязджаў да сваёй бабы ў Пружаны і настолькі зарэвіў Паўла морам, што той вырашыў таксама там вучыцца. Але акурат у той год набор для беларускіх грамадзян адмянілі. Хлопец, вядома, засмуціўся, але мары не здрадзіў: сабраў дакументы — і паехаў у Мінск, у Ваенную акадэмію. І паступіў!

Каб выступіць з пляц-канцэртаў падчас парада, патрэбен год трэніровак.

— У 16 гадоў пакінуў бацькоўскі дом і з'ехаў у вялікі горад, дзе ў цэбе няма знаёмых, было не страшна, — прызнаецца Павел Шпарла. — У Пружанах я рос у прыватным сектары, таму мы, дзеці, ніколі не былі прывязаны да бацькоў: увесь вольны час праводзілі вялікай кампаніяй на вуліцы. Многія хлопцы, якія вучыліся ў акадэміі, таксама нарадзіліся ў невялікіх гарадах, таму мы вельмі хутка знайшлі агульную мову.

Цікава, што Паўлаў выбар паўплываў на прафесію яго старэйшага брата. Дагэтуль той насіць пагоны не плаванаў, але, скончыўшы Мінскі дзяржаўны вышэйшы авіяцыйны каледж (цяпер — Беларускае дзяржаўнае акадэмія авіяцыі), пайшоў служыць у армію па кантракце. Зараз ён камандзір батарэй, маёр — як і малодшы брат.

— Бацькі, напэўна, ганараліся сваімі сынамі? — пытаюся, прадчуваючы адказ.

— Асабліва мама: яна заўсёды хацела, каб мы сталі вайскоўцамі, — кажа Павел. — Як і любой жанчыне, ёй падабаецца вайсковая форма. Акрамя таго, мама захапляецца літаратурай і фільмамі на ваенную тэматыку. Адным словам, яе мара збылася!

Хочаш у роту — прайдзі кастынг

Паколькі Паўлаў сябар (той, які вучыўся ў мароходцы) быў карабельным артылерыстам, прафесію «багоў вайны» выбраў і ён.

Толькі ў артылерыйскіх войсках не праслужыў ні дня. Лёс вырашыў інакш.

— Пасля заканчэння Ваеннай акадэміі мяне запрасілі ў роту ганаровай варты, — расказвае камандзір. — Падчас вучобы тры парадныя ў адхадзіў правафланговым першай шарэнгі, бацьчы выступленні роты ганаровай варты. Таму, калі яе прадставілі прыхвалі ў акадэмію для адбору кандыдатаў, у мяне нават не было сумнення — я хацеў там служыць.

Але аднаго жадання, каб трапіць у эліту Узброеных Сіл, недастаткова. Прайсці кастынг па сілах не кожнаму. Маля мець рост ад 185 да 192 сантыметраў і прывабную знешнасць без шрамаў і татуіровак на бачных месцах. Ваеннаслужачы роты ганаровай варты павінен быць фізічна падрыхтаваным, дасканала валодаць страявой падрых-

тоўкай. Акрамя таго, ні адзінаго правапарушэння! Нават неаплачаныя калісьці праезд у гарадскім транспарце можа назаўжды перакрэсліць кар'еру.

Адзін з усяго курса Павел трапіў у роту. Па першым часе камандаваў узводам, апошнія пяць гадоў узначальвае войскае падраздзяленне. Сёння ён сам праводзіць кастынгі і прызнаецца, што патрэбную кандыдатуру не так проста знайсці.

— Але гэта не значыць, што мала ахвотных, — удакладняе камандзір. — Адносна нядаўна кіраўнік дзяржавы падпісаў указ, згодна з якім ваеннаслужачыя роты ганаровай варты пасля заканчэння службы маюць права па-за конкурсам паступаць як у сярэднія спецыяльныя, так і ў вышэйшыя навукальныя ўстановы краіны. Гэты факт, безумоўна, паўплываў на тое, што многія прызыўнікі хочучы служыць у нас.

Парадную форму перад важнымі выступленнямі вайскоўцы рытууюць самі. Не выключэнне — і камандзір.

Камандзір — і таварыш, і бацька

Як і любому прызыванаму салдату, Паўла прыйшлося з нуля асвойваць прыёмы з карабінам і шашкамі. У Ваеннай акадэміі іх рыхтавалі дзеля таго, каб яны вучылі салдат, а тут выйшла наадварот. Але камандзір упеўнены: толькі пабываўшы на месцы звычайнага вайскоўца роты, ён адчуў, на што здольны салдат гэтага ўнікальнага падраздзялення. Павел і цяпер прытрымліваецца такога прычыпу — у страі быць такім жа, як і ўсе. Як толькі выступленне ці заняткі заканчваюцца, ён для іх зноў камандзір.

Павел не нахмурае чалавечыя за сваіх падначаленых. Калі прыйшоў сюды лейтэнантам, большасць вайскоўцаў роты ўвогуле былі старэйшымі за яго. Праўда, падыход знайшоў адразу.

— Неабавязкова начальнік павінен псябываць са сваімі падначаленымі, — лічыць маёр. — Ён павінен паставіць жыццё ў падраздзяленні такім чынам, каб слова камандзіра было законам для салдат. У той жа час вайскоўцы павіны быць упеўнены, што гэтыя словы іх ніколі не пакрыўдзіць, што яны абароненыя, што камандзір пра іх клопатіцца.

Часам здзіўляюцца вытрымцы ваеннаслужачых роты ганаровай варты. Па некалькі гадзін — няважна, спякотна ці на дварэ 30-градусны мороз — яны нерухама стаяць у карауле. Як перакананы Павел, сакрэт у рэгулярных трэніроўках. А калі ёсць неабходнасць (перад тым жа парадом), адточваюць сваё майстэрства вайскоўцы і без выхадных, і ноччу, нават у любое надвор'е.

Кожныя паўгода ў роце — новыя салдаты. Каб выконваць найбольш складаныя задачы, дастаткова два месяцы навучання. Калі размова ідзе пра работу ў разліках, патрэбна не менш чым паўгода. Амаль год трэніруюцца тыя, хто трапляе ў пляц-канцэрт.

— А не прасцей прызываць у роту ваеннаслужачых па кантракце? — цікавіцца. — Толькі юнакі ў дасканаласці авалодалі прафесіяй, як прыходзіць час развітвацца...

— Калі было б іначай, абавязкова пачалося б непаразуменне ў юнакіх у дасканаласці авалодалі прафесіяй, як прыходзіць час развітвацца... — Але гэта не значыць, што мала ахвотных, — удакладняе камандзір. — Адносна нядаўна кіраўнік дзяржавы падпісаў указ, згодна з якім ваеннаслужачыя роты ганаровай варты пасля заканчэння службы маюць права па-за конкурсам паступаць як у сярэднія спецыяльныя, так і ў вышэйшыя навукальныя ўстановы краіны. Гэты факт, безумоўна, паўплываў на тое, што многія прызыўнікі хочучы служыць у нас.

— Ці моцна злучае камандзір, калі падчас важных выступленняў здараюцца памылкі?

— Я не злуюся, а думаю над тым, як гэта можна выправіць, — удакладняе Павел. — Памылкі ў асноўным адбываюцца з-за таго, што салдаты моцна хваляюцца. Многія родам з невялікага горада, у вельмі малага ўзросту, яны і ў Мінску не ўсе былі, а тут — парад! На іх глядзяць тысячы людзей, сам Прэзідэнт! Таму я думаю пра тое, як іх падбадзёрчыць, настроіць на работу, каб нават думкі пра хваляванне не ўзнікла.

Здзіўляючы ўвесь свет

Рота ганаровай варты на працягу многіх гадоў упрыгожвае ваенныя парадныя, якія ладзяцца ў Мінску на Дзень Незалежнасці, а ў юбілейныя гады — на Дзень Перамогі. Найскладанейшыя тэхнічныя элементы з карабінамі і шашкамі выконваюцца пад акампанементам зводнага аркестра — не выпадкова гэтае выступленне вайскоўцаў называюць канцэртамі на пляцы.

Нагледзячы на тое, што публічна Павел ужо некалькі гадоў ён выконвае страявыя элементы, карабінам і шашкай ён валодае па-ранейшаму дасканала. Карэспандэнты «Звязды» ў гэ-

тым пераканаліся падчас адной з трэніровак роты. З лёгкасцю карабінам Сіманавы, які, між іншым, важаць каля чатырох кілаграмаў, Павел выконвае нягнётныя трукі, спрытна выпісае піруэты шашкамі.

Штогод для галоўнага свята краіны рота ганаровай варты рытуе прычыпова новы пляц-канцэрт. Сярод знаёмых глядачам элементаў — «расчоска», «даміно», «кветка», «мясарубка» — абавязкова прысутнічаюць новыя страявыя прыёмы. Іх аўтарамі, па словах камандзіра роты, з'яўляюцца самі вайскоўцы. Ну і, безумоўна, ён — але пра гэта Павел сціпла маўчыць.

— Ніякі спецыяльных падручнікаў па вывучэнні элементаў для выступленняў роты ганаровай варты няма, — расказвае Павел

Віртуозна валодаць карабінам і шашкай камандзір роты ганаровай варты вучыць на ўласным прыкладзе.

Шпарла. — Ёсць толькі фантазія і інтэрнэт, каб паглядзець на пляц-канцэртны аналагічны падраздзяленні іншых краін свету. Але паглядзець — не значыць поўнацю паўтарыць.

Дарэчы, ёсць чаму і замежнікам павучыцца ў калег-беларусаў. Яны адзначаюць надзвычай высокі тэмп выканання прыёмаў нашымі салдатамі і з задавальненнем бярэць некаторыя элементы на ўзбраенне. Напрыклад, папулярнасцю карыстаецца чыста беларускі — «кветка». Аб тым, што майстэрства вайскоўцаў роты ганаровай варты заслужы-

ла высокую ацэнку і прызнанне міжнароднага глядача, сведчаць іх рэгулярныя выступленні на ўрачыстых мерапрыемствах за межамі нашай дзяржавы.

Жонка служыць дапамагае

Камандзір роты ганаровай варты дома амаль не бывае. Ён жа не толькі вучыць сваіх салдат віртуознаму авалодаванню карабінаў ды шашкаў. Павел адказвае не толькі за трэніроўку, але і за самападрыхтоўку, побыт салдат. Ды і ў святы рэдка ўдаецца адпачыць: у асноўным для яго гэта працоўны будні.

Як прызнаецца Павел, жонка да службы не раўнуе. Яна быццам сама служыць у роце ганаровай варты. Вось і падчас апошняй генеральнай трэніроўкі перад парадом (у той вечар горад проста залівала) была побач з мужам — як і ўсе, прамокла да ніткі.

— Жонка па магчымасці прысутнічае на кожным выступленні роты ганаровай варты, — расказвае Павел Шпарла. — Уважліва сочыць за пляц-канцэртамі, а потым дзеліцца сваімі ўражаннямі. Можна пакрытыкаваць, скадаць, што ёй не спадабалася. Я, вядома, рэдка прыслухоўваюся, але часам не перашкодзіла б: за столькі гадоў майёй службы, здаецца, яна ўжо ў многім разбіраецца.

Гэты парад Вольга глядзела з асаблівым хваляваннем. Для яе мужа ён быў апошні. Прынамсі, у якасці камандзіра роты ганаровай варты. Неўзабаве Павел Шпарла ўступіць у новую пасаду — будзе выкладаць ва-

енную навуку ўжо на ваенным факультэце Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Янкі Купалы. Сваім курсантам ён абавязкова расказае пра службу ў роце ганаровай варты: магчыма, каторы юнак калісьці паўтарыць яго шлях.

— Служба ў роце — гэта школа для далейшага жыцця, — кажа на развітанне Павел. — Я ўдзячны лёсу, што ён зрабіў мне такі падарунак.

Вераніка КАНЮТА,
kanyuta@zviazda.by
Фота Надзеі БУЖАНЫ

Векапомнае

НАМ БУРЫ НЕ СТРАШНЫ...

Працую над успамінамі партызанскага камандзіра 1-й Беларускай кавалерыйскай брыгады Дзмітрыя Анісімавіча Дзеясенкі, больш вядомага сярэд партызан як смелы атаман Міцька.

У поле майго зроку нечакана трапіла аматарская пазма мясцовай дзючыны-партызанкі Любы Перавоз. Называецца твор «Мая шчырая думка пра таварыша камандзіра Міцьку». Вершы напісаны адным вераснеўскім днём 1943 года ў вёсцы Пагарэлка, што ў Карэліцкім раёне. У паэме — 24 чатырохрадкоўі.

Расшыфруючы словы, прыйшла да высновы, што ў партызанскай друкаванай машыцы адсутнічала беларуская літара «і». Але не толькі з-за гэтай прычыны не ўсе словы зразумелыя. Сярод тых, якія удалося расшыфраваць, шмат русізмаў. Галоўнае, што падкупляе, напісана шчыра, з паўчужым, ёсць мастацкі вобраз партызана — Сокала. Адчуваецца, юная партызанка, медсястра Люба Перавоз, валодала паэтычным густам, рытмам, тэхнічай верхаскладаннем. Пераканайцеся самі.

1. Хвоць цёмныя хмары павілі над намі,
І буры так часта бушуюць у нас,
Нам буры не страшны,
Бо мы ўсе ...
Што прайдуць і сонца засвеціць для нас.

4. Ды колькі разоў намагаўся ўжо вораг,
Каб Сокала быстры палёт устрымаць,
Каб вырваць з грудзей яго пількае сэрца,
І вольныя крылы яго паламаць.

16. За гэта вораг над намі памсціўся,
І страшныя меры над намі прыняў,

Спаліў нашы семі,
Спаліў нашы вёскі,
Караюкі і хлеб наш ад нас ён адняў.

17. Но гэтым ён нас не ўстрашыў,
А толькі
У грудзях нашых помсты агонь распаліў,
І мсціцца да смерці за родныя семі!
У душы не адзін з нас прысягну злажыў.

23. Ты дальняга ўсходу цудоўная кветка,
Прынесена страшнай бурай вясны,
Ты ў бурях не згінуў,
У нашых абшарах расцвіў,
Як сірэнь з прыходам вясны.

Цікава, як далей склаўся лёс гэтай дзючыны? Са слоў жыхаркі вёскі Ярэмчына, вясковай настаўніцы Ганны Уладзіміравы Бандарык вядома, што пасля «партызанкі» Люба Перавоз была прызначана ў дзючоную армію. Перамогу сустрэла ў Берліне. Пасля вайны вычылася на курсы медсясцёр, выйшла замуж і з'ехала ў Днепрапятроўск. На гэтым яе шлях губляюцца.

Арыгінал вершаў — два пажоўкля ад часу аркушы, унізе першага друкаванымі літарамі пазначана: «Праца на адвароце!» — захоўваецца ў Навагарудскім гісторыка-краязнаўчым музеі. Але і яго супрадоўнікам невядома пра паставаенны лёс дзючыны.

Магчыма, хтосьці з чытачоў «Звязды» калі не быў знаёмы з Любай Перавоз з вёскі Пагарэлка Карэліцкага раёна, дык хоць нешта чуў пра яе. Або, прачытаўшы гэтыя нягнётныя чатырохрадкоўі, нешта прыгадаў? Будзем удзячны, калі знойдуцца яе сваякі, таварышы — і новыя звесткі дапоўняць адну з тысяч невядомых партызанскіх біяграфій.

Ірына ШАТЫРОНАК, г. Гродна

Абеліскі параненай зямлі

Апошні бой Мішы

Дагэтуль невядома, ці ёсць у юнага героя-партызана магіла

Падчас Вялікай Айчыннай вайны ў партызанскіх атрадах разам са сталымі мужчынамі адважна змагалі і зусім юныя хлопцы. Жыццё прымусліла іх разам застацца. Дарослым не па гадах стаў і пятнаццацігадовы Міша Усоўскі, які загінуў у няроўным баі на пераправе цераз раку Цна ў Лагойскім раёне.

Помніцы за бацьку

Недалёка ад вёскі Іканы, што на Барысаўшчыне, да вайны знаходзілася Новае Сяло — родная вёска Мішы, якую ў маі 1943 года разам з жыхарамі спалілі фашысты. Сёння там стаіць помнік, які сведчыць, што ў гэтым месцы нарадзіўся і вырас юны герой.

Калі ў першыя месяцы акупацыі каля возера Палік з'явіліся партызаны, Міша з бацькам адразу сталі і дапамагаць. За сувязь з партызанамі Апанас Усоўскі быў арыштаваны на пачатку 1942 года: у Барысаве яго расстралілі. Бяспартызанка Міша помсціў за бацьку. У складзе спачатку партызанскага атрада, а потым брыгады «Дзядзькі Коля» хлопчык выконваў даручэнні партызанам па разведцы, збіраў зброю. Удзельнічаў у аперацыі і па разгроме нямецкага гарнізона ў Зямбіне. 6 снежня 1942 года партызаны напалі на добра ўмацаваны гарнізон ворага і з боем захапілі шэраг важных будынкаў: спалілі гараж з аўтамашынамі, склад з бензінам, складскія памшчкі. Падчас бою было забіта шмат немцаў і паліцаў, захоплены боепрыпасы.

Сёння яшчэ жывуць тыя, хто асабіста ведаў Мішу Усоўскага. Юны змагар быў земляком жыхара Зямбіна Васіля Ігнатавіча. Ён і цяпер памятае юнака, што быў маладзёўшым за яго.

— Мы разам у адной школе вучыліся, — кажа былы партызан брыгады «Дзядзькі Коля». — Памятаю яго сям'ю: бацьку, маці, сястры Ксеню. Апанас Усоўскі яшчэ ў грамадзянскую вайну партызаніў. Насіў ордэн Чырвонага Сцяга, заўсёды выступаву на сходах. Да вайны быў старэйшым мясцовага калгаса «Пралетарскага перамога». Ведаю, што Міша загінуў на пераправе цераз Цну — там шмат партызан загінула тады. Яны перапраўляліся, а ён адстрэльваўся да апошняга. У тым жа месцы яго потым і пахавалі, калі вярнуліся пасля блакдады.

Жыхарка вёскі Іканы Марыя Верхаводзкая ў гады вайны жыла ў Новым Сяле. Вось што яна расказвае пра той час: «Выхоўвала Мішу мая родная цётка Настасся. Маці хлопчыка памерла праз два тыдні пасля родаў, і яго бацька Апанас узяў замуж маю цётку. Вёска вялікая была — усю спалілі немцы, 143 чалавекі загінулі... Калі пачалася вайна, яны з Мішам збіралі зброю і дапамагалі партызанам. Немцы Апанаса арыштавалі і павезлі ў Барысаў: больш яго ніхто не бачыў. Сястра Мішы, Ксенія, была за яго старэйшай. Калі бацьку забралі, яна вельмі спалохалася і захварэла — сухоты мучылі. Фельчар з Карскавіч яе лячыў, але нічога не дапамагло, і яна хутка памерла. Найбліжэйшы атрад да нас быў «Бура», туды і пайшоў Міша ў партызаны. Да нас яны кожную ноч прыходзілі: хлеб і пількі ўсёй вёскай».

НА ПЕРАПРАВЕ

Гэты бой, які абараўваў жыццё пятнаццацігадовага хлопчыка, адбыўся на рацэ Цна, на Лагойшчыне. Карнікі прабэсвалі ўсю тэрыторыю, уключваючы лясы і балоты, суцэльнымі лапцугамі вышчэпалі партызанам у раён возера Палік, дзе і збіраліся знішчыць іх у балоце.

Трагічныя падзеі таго дня іх непасрэдна сведка, жыхар вёскі Ліпкі Уладзімір Касабука памятае дагэтуль: «На гары каля маяка партызаны назіралі за немцамі. Неўзабаве адзін прыбег і далажыў камандзіру, што вораг наступае. Партызаны збіраліся да пераправы, але камандзір даў ім каманду заняць абарону на гары перад вёскай і трымаць бой. Мы ўвесьці як пачулі, што немцы ідуць, адразу ж пабеглі на пераправу. Моста там ужо не было — партызаны спалілі. Па кладках цераз Цну мы ўсёй вёскай паспелі пераправіцца на другі бераг, адтуль за ўсім і назіралі. Дзесьці праз гадзіну пачалася стральба. Доўга трымаць бой партызаны не маглі, яны злезлі з гары і пабеглі наўпрост праз балота да кладак. Толькі немцы іх апырэдзілі. На гусенічнай танкетцы і матацыклах яны пад'ехалі да пераправы па грэблі, спыніліся на насыпе і пачалі страляць з мінамётнаў і кулямётнаў па партызанам. Апошнім не было куды дзвяцца: убачыўшы, што немцы іх акружылі, яны пайшлі праз сенажаць да ракі.

Пліса Федзюковіча тут знаходзілася, як мы завём гэта месца. Рака тады была не вельмі глыбокая, але гразкая. Партызаны перапраўляліся, а немцы страчылі па іх з кулямётаў. Многіх забілі на другім беразе. Урач Тося перавязвала Паліну Войцых — загінулі абедзве. Некаторыя не ўмелі плаваць і патанулі. Потым калі мы вярнуліся сюды, то убачылі дваіх забітых партызан і дзючынцу, якія ляжалі на беразе пад кустом. Казалі, што яны падарваліся... Драніца Мікалай сконюў у раку, а тужурка ўчапілася за кулямёт і закруцілася вакол галавы: ён так і не змог выплыць... Калі блакаду знялі, мы вярнуліся ў Ліпкі. Вёска была спалена. З ракі павыцявалі загінулыя і ўсіх (а гэта прыкладна 12 чалавек) тут жа на беразе і пахавалі. Пасля вайны яны былі перапахаваны ў брацкай магіле на вясковых могілках у Слабадзе».

Сёння на гэтых могілках — два брацкія пахаванні. Там напісаны прозвішчы загінулых партызан з атрада імя Гасталы брыгады «Дзядзькі Коля». На першай магіле пералічаны некаторыя імяны: Рубцоў, Мікалай Драніца, Таіса Драніца, Паліна Войцых, Анатоль Вайцяховіч, Фёдар Вількоцкі, Васіль Забалоцкі. Прозвішчы 13 чалавек невядомыя... А можа, ужо 12? Бо перапраўляўся на той бераг і Міша Усоўскі.

ПРЫКРЫВАЮЧЫ ТАВАРЫШАЎ

31 мая 1943 года выйшаў чарговы нумар падпольнай газеты «Большавіцкая праўда», органа партызанскай брыгады «Дзядзькі Коля», рэдактарам якой тады быў Дзмітрый Каптычок. У артыкуле «Герой» гаварылася пра Мішу Усоўскага і яго подзвіг. Каптычок пазнаёміўся з юнаком яшчэ ў верасні 1942 года: той прыходзіў у рэдакцыю па газеты для партызаннаў свайго атрада. Тады ж у рэдакцыі Міша напісаў газету матэрыял, дзе казаў, што за кроў і смерць свайго бацькі знішчыць дзясяткі фашысцкіх катаў.

Вось што успамінаў Дзмітрый Каптычок пра апошні бой Мішы Усоўскага: «Партызаны, якія не паспелі пераправіцца, аказаліся прышчэплены да ракі. Пачалася пераправа ўпіль. Група прыкрыцця вяла бой. Нарэбце надыйшла яе чарга пераправіцца, але трэба было застацца яшчэ на некаторы час, каб прыкрыць таварышаў. І тады ў самую вырашальную хвіліну раздаўся голас

Мішы Усоўскага: «Плывіце ўсе! Застаюся я». Маскіруючыся, юнак перапоўз на другое месца і павёў агонь. Абліваючыся крывёй, апошнім патронам Міша забіў яшчэ аднаго гітлераўца, а затым адну за адной кінуў гранаты. Пад прыкрыццём выбухаў ён паспахаўся да ракі.

— Не страляць! Узьць жывым! — загадаў фашысцкі афіцэр. Юнак схавіў вайтку за ствол і пачаў размахваць ёю. Абдываўся да таго часу, пакуль аўтаматная чарга не зваліла яго з ног... Жыхары Слабады падаралі на месцы бою некалькі трупам. У адным з іх апазналі Мішу Усоўскага. Магчыма, усе гэтыя падрабязнасці гераічнай барацьбы юнака засталіся б невядомымі. Але застаўся жывым адзін з партызан, які не паспелі пераправіцца. Ён хавалася ў густой траве і назіраў за трагічным боем... Загадам камандавання атрада «Бура» імя Міхаіла Усоўскага было прысвоена аддзяленню, у які

■ Крокі да Шагала

АВАНГАРД.ВУ

Дзе ў Беларусі можна ўбачыць творы майстра

Мы наўрад ці назавём Марка Шагала нацыянальным мастаком, хоць бы таму, што большая частка яго жыцця і творчасці прайшлі на французскай зямлі, але адзін з найвядомейшых авангардыстаў свету — наш навечна натхнёны Віцебскі зямляк. Тут адбылося не толькі яго кароткае навучанне ў майстарні Юдаля Пэна: ужо пасля атрымання адукацыі ў Санкт-Пецярбургу Марк Шагал вярнуўся ў Віцебск, каб стаць паўнамоцным прадстаўніком па справах мастацтваў Віцебскай губерні, стварыў Віцебскую народную мастацкую школу, аформіў горад да гадавіны рэвалюцыі, рэалізаваў, акрамя гэтага, іншыя мастацкія задумкі і з'ехаў на ПМЖ у Маскву, Берлін і, нарэшце, у Парыж. 7 ліпеня з дня нараджэння мастака споўнілася 130 гадоў, але не кожны з нас, яго землякоў, можа ўбачыць знакамітае палатно «Над горадамі», што захоўваецца ў Траццякоўскай галерэі ў Маскве, зайсці ў парыжскі тэатр Гранд-Апера з распісаным Шагалам плагфонам ці наведаць спецыяльна створаны для палатнаў авангардыста музей у Ніцы. Не здзіўна, што замежжа больш багатае на Шагала, чым Беларусь, але і на нашай тэрыторыі можна знайсці арыгіналы работ мастака, і завітаць па іх варты ў тры месці.

Арт-цэнтр Марка Шагала ў Віцебску

Гэта першая пляцоўка ў Беларусі, на якой з'явіліся арыгіналы шагалаўскіх работ. Расшэне аб стварэнні музея было прынята ў 1991 годзе, а сам арт-цэнтр, дзе выстаўляюцца творы, адкрыўся ў 1992 годзе. Уласна з гэтага моманту і пачынаецца складанне калекцыі, бо пасля ад'езду Шагала з Віцебска яго работ у горадзе не было ўвогуле. Сёння збор уключае больш як 300 арыгінальных графічных аркушаў, якія трапілі сюды ў якасці падарункаў. Напрыклад, тры работы, у тым ліку акватыванта па матывах афармлення балета «Алека» (адзіны асобнік у свеце), былі перададзены дачкой мастака Ідай Шагала. Яго ўнучкі —

Самым раннім творам мастака ў калекцыі з'яўляецца гуаш «Лунацік», якая датуецца 1911—1912 гадамі. Яна была набыта за 341 тысяччу долараў на аўкцыёне Sotheby's у 2014 годзе.

Мэрэт і Бэла Мээр — падарылі арт-цэнтру ілюстрацыі да гогалеўскіх «Мёртвых душ», а гэта 96 афартаў у камплекце, якіх на постсавецкай прасторы можна знайсці толькі чатыры. Амаль 130 графічных лістоў музея перадаў калекцыянер Генрых Мандэль, ад якога, дарчы, арт-цэнтр атрымаў таксама каля двухсот графічных работ класікаў авангарду — Пікасо, Міро, Маціса, Лежэ ды іншых — і дзве з паловай тысячы кніг пра Шагала і еўрапейскі авангард. Калекцыя арт-цэнтру ахоплівае ўвесь перыяд шагалаўскай графікі. Самы ранні твор збору датуецца 1922 годам — гэта афорт да аўтабіяграфіі Шагала «Маё жыццё». Тут жа можна ўбачыць некалькі серый на біблейскую тэматыку — каларыяны літаграфіі 1956 і 1960 гадоў, тры афорты-ілюстрацыі да Бібліі 1930-х гадоў. У калекцыі ёсць пяць афартаў-ілюстрацый да кнігі Марсэля Арлана «Мацярніства». Апошнім па хроналогіі творам з тых, што можна ўбачыць у Віцебску, з'яўляецца каларыяны літаграфія «Да іншага свету» 1985 года. Можна сказаць, нарэшце, што калекцыя арт-цэнтру — адзін з найбуйнейшых збораў Марка Шагала на постсавецкай прасторы.

Галерэя «Арт-Беларусь» / Карпаратыўная калекцыя Белгазпрамбанка

Карпаратыўная калекцыя Белгазпрамбанка пачынае сваю гісторыю з 2011 года, і той сумны факт, што ні Нацыянальны мастацкі музей, ні Арт-цэнтр Марка Шагала ў Віцебску не маюць у сваіх калекцыях жывапісных твораў знакамітага віцэбляніна, стымуляваў куратару ўзяць кірунак на тэрміновы пошук твораў Шагала ў прыватных зборах і на аўкцыёнах. У выніку калекцыя Белгазпрамбанка, — якая на сёння налічвае больш за сотню выдатных артэфактаў, — можа пахваліцца беларускім мастацтвам ад пачатку XVI стагоддзя, уключае ў сябе значны збор мастакоў Парыжскай школы — ураджэнцаў Беларусі ды іншых беларускіх аўтараў замежжа, — мае шэсць шагалаўскіх арыгіналаў. Два з іх — гэта літаграфія на паперы «Акрэатка на кані» 1959 года і «Аўтапартрэт» 1973-га. Яшчэ чатыры — «Лунацік», «Гадзіннік на палючыным небе», «Зялёны пейзаж» і «Закаханьня» — прадстаўляюць жывапіс Марка Шагала. Самым раннім творам мастака ў калекцыі з'яўляецца гуаш «Лунацік», якая датуецца 1911—1912 гадамі. Яна была набыта за 341 тысяччу долараў на аўкцыёне Sotheby's у 2014 годзе. Самая позняя шагалаўская работа збору — малюнак «Закаханьня» 1981 года, набы-

■ Кінакрокі

Вясковыя каларыт як мастацкі метада

Дзіўны спосаб прапаганды здаровага ладу жыцця ў новым дакументальным фільме

«Беларусьфільм» паціху паказвае дакументальнае кіно, створанае за апошні час, і сярод прэзентаваных карцін знайшоўся цікавы фільм Юрыя Цімафеева «Агмень». У амаль саракахвіліннай карціне прывабна спалучыліся справядная тэма беларускай дакументальнасці — вёска, тыповыя асаблівасці тамтэйшага жыцця, каларытныя героі, трасянка і зянацьба з алкагалізмам. Што атрымалася асабліва пікантным — нейкі сюррэалістычны налёт. Усё ў прасторы фільма быццам знаёмае і блізкае, але, калі вёска Лактышы з яе жыхарамі аказваецца на экране, успрыманне гэтых мясцін трансфармуецца і з'яўляецца пераўтвараецца ў нейкі мастацкі метада, хоць нічога спецыяльнага для гэтага не робіцца. Так спрацоўвае маляўнічасць беларускай вёскі.

Першае, што прымушае ўважлівай глядзець на экран, — эпізод, дзе галоўны персанаж, жыхар Лактышоў, Мікалай Ленкавец расставіў на паліцах пустыя бутэлькі з-пад алкаголю. Складана здагадацца, навошта гэта робіцца, — прынамсі, мяне незвычайна карцінка заінтрыгавала. Аказалася, гаворка ідзе пра «Музей АнтыБахуса», які прапагандуе здаровы лад жыцця. Бутэлькі з-пад спіртнога і плакат «Што можна набыць дзедам за кошт літра гарэлка» — побач. Дзіўны спосаб прапагандаваць безалкагольнае жыццё музеем пустых бутэлек, але хто ведае — можа, ён дзейсны.

«Музей АнтыБахуса» праводзіць экскурсіі (у «Агмені» іх можна ўбачыць), тут жа ў школе ставіцца тэматычная сцэнка, у якой цешча намагачца адвучыць зяця піць, Мікалай Ленкавец даволі іранічна расказвае пра гарэлачную індустрыю, калі можа на яго так назваць. Тэма барацьбы з алкагалізмам суседнічае з шчыра адной — раўназначнай — тэмай вёсак, што знікаюць, у лік якіх трапі-

ляюць Лактышы. І суседства гэта, напэўна, невывадковае. Наўмысна ці не, звычайна ў планах «Агменю» не аказваецца шмат людзей. Самыя густанаселеныя часткі звязаны з мясцовым канцэртам — яшчэ адным каларытным і сюррэалістычным відэавішчам, якое трэба проста ўбачыць, — і пахананнем.

Што паміраючая вёска, да якой рэжысёр ставіцца з сімпатіяй, што беларуская дакументальнасць: заняпад, які мы любім.

Нягледзячы на маланаселенасць, відаць, што ў вёсцы хоць і размернае, але даволі насычанае жыццё, з традыцыямі, падзеямі і гэтым вострым музеем. Мікалай Ленкавец, які творчы чалавек, нездарма аказваецца ў цэнтры — арганізуе экскурсіі па музеі, ставіць сцэнку, калядуе і нарэшце падыць фотасесію. Ён вырашыў зрабіць сімвалічнае фота: узяць

даўні чорна-белы здымак, здаецца, выпускунай школы, і на тых жа самых месцах сфатаграфаваных тых, хто яшчэ жывы і жыве ў Лактышах. Здавалася б, што можна знайсці больш «эпічнае», чым музей пустых бутэлек і няўдалае выступленне на канцэрце невыварожанага вясцоўца, але сцэна з фотаздымкам перацягнула ўвесь папярэдні хронаметраж і стала сімвалічным завяршэннем для абедзвюх галоўных тэм.

Заварожвае, як Юры Цімафееў павольна і ненавязліва паказвае Лактышы, быццам баіцца спалохаць нейкі матуць ці бабулю, што фатаграфуецца на параўнальнае фота. Фільм «Агмень» атрымаў па-свойму чароўным і добра ўпісаўся ў бяззубую традыцыю «Беларусьфільма» апошняга часу. Барацьба з алкагалізмам закрылася заслонай сюррэалізму, а вёска, што знікае, аўтар лю-

Выпуск №27 (374)

■ З нагоды

Брат Якуба Коласа — настаўнік, літаратар, перакладчык Евангелля

Літаратурны вечар, прымеркаваны да 120-годдзя з дня нараджэння малодшага брата Песняра, прайшоў у Беларускам дзяржаўным архіве-музеі літаратуры і мастацтва.

Гадзіннік Міхася Міцкевіча.

Дзядзькам беларускага класіка Якуба Коласа быў вядомы мовазнаўца, пісьменнік, педагог Язэп Лёсік. Літаратурныя здольнасці меў і Міхась Міцкевіч, малодшы брат народнага паэта. Міхась Міхэйлавіч таксама вучыўся ў Нясвіжскай настаўніцкай семінарыі, друкаваў свае апавяданні на старонках беларускіх газет і ў в. адначасна ў сярэдзіне XX стагоддзя адлегласць паміж братамі вымяралася ўжо тысячамі кіламетраў... Палову жыцця (а гэта 47 гадоў!) Міхась Міцкевіч правёў у эміграцыі.

Міхась Міцкевіч займаўся грамадска-палітычнай дзейнасцю, разам з Язэпам Лёсікам быў арганізатарам і дэлегатам Усебеларускага з'езда ў 1917 годзе, — расказвае ўнучка Якуба Коласа Марыя Міцкевіч. — Шмат гадоў працаваў настаўнікам беларускай мовы і быў перакананы, што «Гэтая рухомай сіла культурнага постулу і духоўных здольнасцяў нацыі — гэта яе родная школа».

У 1921 годзе братаў падзяліла першая дзяржаўная мяжа: вёска Смольна, дзе Міхась жыў з братам Юзікам, апынулася на тэрыторыі Заходняй Беларусі. Пасля далучэння Заходняй Беларусі да БССР Міхась працаваў настаўнікам, дырэктарам школы, школьным інспектарам. Займаў пасаду школьнага інспектара і ў часы нямецкай акупацыі. На выстаўцы ў архіве-музеі былі прадстаўлены публікацыі ўспамінаў пра Міхася Міцкевіча, дзе згадваецца, што настаўнік дапамагаў палонным і партызанам. Тым не менш ён апынуўся ў эміграцыі. Там далучыўся да грамадскай працы: ствараў беларускія школы, быў адным з заснавальнікаў славетнай гімназіі імя Янкі Купалы, у якой займаў пасаду дырэктара пачатковай школы.

Настаўнікі самі пісалі чытанкі, падручнікі, і Міхась Міцкевіч усю ўзяў за яро. Адзін з цікавых экзэмпляў выстаўкі — рукапіснае «Чытанне для дзяцей першага года навукі» Міхася Міцкевіча. Побач на паліцы — «Скаўці спадарожнік». Як адзначае Марыя Міцкевіч, беларускія дзеці ў лагерах былі захопленыя скаўцімі рухам, гэта

дапамагала перажываць нялёгкае час на чужыне. Міхась Міцкевіч удзельнічаў і ў арганізацыі рэлігійнага жыцця: напрыклад, быў ініцыятарам стварэння Брацтва Жыровіцкай Божай Маці. У 1950 годзе перабраўся ў ЗША. Вольны ад працы час энтузіястаў грамадскай дзейнасці: быў намеснікам старшыні Галоўнай Управы Беларуска-Амерыканскага Задзінчання, старшынёй выдавецкага фонду «Беларусь», рэдактарам газеты «Беларусь» і часопіса «Голас Царквы». Як адзначыў прафесар мінскіх духоўных семінарыі і акадэміі і Інстытута тэалогіі БДУ айцец Сяргей Гардун, асаблівай увагі вартая перакладчыцкая дзейнасць Міхася Міцкевіча: у ЗША ён здзейсніў пераклад на беларускую мову Святога Евангелля.

Сябры і вучні згадвалі Міхася як чалавека добрага, веруючага, упэўненага ў сабе, які заўсёды памятаў і любіў сваю Бацькаўшчыну.

Імя Міхася Міцкевіча, як і іншых прадстаўнікоў беларускай эміграцыі, доўгі час было амаль не вядомым на Радзіме. — Пра Міхася Міцкевіча я ўпершыню пачуў, калі быў студэнтам універсітэта, у Мікалаеўшчынскай школе, дзе настаўнічалі славетныя сваёй Якуба Коласа, пра яго ніколі не расказвалі, — заўважыў пісьменнік Яўген Хвалей. — Калі б мы з аднакурснікам ведалі пра малодшага брата паэта, які жыў у Амерыцы, выдаваў царкоўны часопіс і шмат працаваў для царквы, то яшчэ больш ганарыліся б, што жыве ў вёсцы, дзе нарадзіўся Якуб Колас, і вучымся ў школе, якая носіць яго імя.

Марыя Міцкевіч бачыла брата сваёго дзеда толькі аднойчы, у 1990 годзе — за год да яго смерці. На той час Міхась Міцкевіч жыў з сям'ёй пляменніка Алеся і ўжо пачуваўся не вельмі добра. Сваёкі маюць намер аб'яднаць пад адной вокладкай артыкулы, пераклады і ўспаміны Міхася Міцкевіча. У яго творчай спадчыне ёсць і вельмі цікавыя тэксты, напрыклад «Кароткі ўспамін», прысвечаны Якубу Коласу, які друкаваўся ў Беларусі толькі аднойчы ў скарачаным варыянце.

Янка НАТАВЕЦ

■ Класікі і сучаснасць

СЛОВЫ, УВАСОБЛЕННЯ Ў ГРАФІЦЫ

У доме-музеі Якуба Коласа можна ўбачыць новы партрэт Песняра

Разам з іншымі графічнымі работамі Міхася Басалыгі ён экспануецца ў межах выставачнага праекта «Словы і рэчы: вядомыя калекцыі», прымеркаванага да 135-годдзя Якуба Коласа.

Фота: Кастусь ПРЦЕБА.

На выстаўцы «Мастацкія вобразы роднага краю» прадстаўленыя прадметы, рукапісы і мастацкія работы з фонду Дзяржаўнага літаратурна-мемарыяльнага музея Якуба Коласа, а таксама з прыватнай калекцыі Міхася Басалыгі. Невялікая экспазіцыя змяшчае асабістыя рэчы, якімі карыстаўся паэт, яго адзенне і посуд, праз фотаздымкі і рукапісы расказвае пра стасункі Якуба Коласа з перакладчыкамі яго вершаў на рускую мову. Адметная мастацкая частка выстаўкі — тут можна пабачыць графічныя работы Міхася Басалыгі, якія ён выканаў для зборніка перакладаў паэзіі Коласа на рускую мову, што пабачыць свет тры дзесяцігоддзі таму, а таксама для выдання трылогіі «На ростанях», якое выйшла ў 2006 годзе.

— Вельмі рэдка мы паказваем на выстаўках адзенне Якуба Коласа, тут жа можна пабачыць капялюш, галштык і кашулю, якія насяі паэт. Вельмі рэдка дэманструем і вось гэты кубачак, адзіны з тых, што застаўся з дома Коласа пасля вайны, — распавядае старшы навуковы супрацоўнік музея Наталля АДАМОВІЧ. — Калі сын паэта Даніла першы вярнуўся ў Мінск у 1944 годзе і прыйшоў да бацькаўскага дома, што ў той час знаходзіўся ў парку Горкага, то на яго месцы пабачыў толькі яму. Знайшоў аскепкі кубачка, які нашы супрацоўнікі рупліва склелі.

У цэлым жа новая выстаўка дэманструе, як выявы, намалеваныя мастаком, ператвараюцца з асобнай графічнай работай у ілюстрацыю да кнігі. Тут упершыню шырокай публіцы прадстаўлены арыгінальныя ілюстрацыі да трылогіі «На ростанях», можна пабачыць, якімі ўявіў Міхася Басалыга прыгажуню Ядвісню, настаўніка Лабановіча. Экспа-

зіцыя прадстаўляе таксама фотаздымкі перакладчыкаў вершаў беларускага класіка на рускую мову і іх рукапісы. Гэта, напрыклад, Сяргей Гардзешкі, з якім збіраў Колас, Яўген Мазалькоў (дарчы, менавіта яму класік перадаў смерцю пісаў ліст, які і сёння ляжыць на сталае ў яго мемарыяльным кабінце), Аляксандр Пракоф'еў.

— Асобнай увагі заслугоўвае партрэт Якуба Коласа, напісаны Міхасём Басалыгам сёлета, — дадае Наталля Аляксандраўна. — Тут мастак паспрабаваў паказаць вобраз класіка ў часы Вялікай Айчыннай вайны, у 1942 годзе. Гэта быў вельмі цяжкі год у жыцці паэта. Ён знаходзіўся ў эвакуацыі ў Ташкенце, сям'я нічога не ведала пра сына Юрку і шукала яго. У нас у фондах ёсць партрэт работы мастачкі Тацяны Жырмундскай, намалеваны менавіта ў дзень нараджэння Коласа ў 1942 годзе. Міхась Басалыга хоць не бачыў паэта ў той дзень, аднак здолеў вельмі добра паказаць яго вобраз.

Марына ВЕСЯЛУХА
vesialuha@vziazda.by

«Хоум Вояж!» РЕЗУЛЬТАТЫ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

Завяршылася рекламная ігра «Хоум Вояж!», у часце ў якой можна было прыняць ў перыяд з 19 апреля по 19 июля 2017 года.

Для участия в розыгрыше призов было необходимо:
 • Приобрести товар или услугу на сумму от 100,00 (ста) белорусских рублей, 00 копеек и более в одном чеке на территории проведения рекламной игры в период проведения рекламной игры;
 • Зарегистрировать чек на сайте www.igra.tczamok.by
 • Ждать результаты розыгрыша

По результатам проведения рекламной игры все 9 призов нашли своих победителей!

N п/п	Фамилия	Имя	Отчество	Дата	Название приза
1	Никитина	Анастасия	Анатольевна	20.06.2017	Фототрамка Ritmix RDF-1014 и денежное вознаграждение 5,19 руб.
2	Кудинова	Вероника	Николаевна	20.06.2017	Фототрамка Ritmix RDF-1014 и денежное вознаграждение 6,19 руб.
3	Боханова	Антонина	Геннадьевна	20.06.2017	Фототрамка RitmixRDF-814 и денежное вознаграждение 3,74 руб.
4	Якушевич	Ольга	Петровна	20.06.2017	Фототрамка RitmixRDF-814 и денежное вознаграждение 3,74 руб.
5	Юрченко	Александр	Александрович	20.06.2017	Фототрамка цифровая зеркальная Canon EOS 7000 + EFS1855IS STM 85968031 и денежное вознаграждение 131,19 руб.
6	Абушкевич	Тамара	Никифоровна	20.06.2017	Набор из 6 (шести) подарочных карт «Корона» по 50,00 руб. каждая и денежное вознаграждение 28,24 руб.
7	Зайцев	Александр	Дмитриевич	20.06.2017	Набор из 6 (шести) подарочных карт «Корона» по 50,00 руб. каждая и денежное вознаграждение 28,24 руб.
8	Павлокевич	Мария	Геннадьевна	20.06.2017	Чемодан SAMSONITE COSMOLITE V22*00 700 V22*00 307 и денежное вознаграждение 114,78 руб.
9	Филотчик	Наталья	Александровна	20.06.2017	Сертификат на пакет туристических услуг номиналом 5 000,00 руб. и денежное вознаграждение 730,54 руб.

Организатор рекламной игры: Общество с ограниченной ответственностью «Піар Куб», УНП 192452588, зарегистрированное Решением Мінскаго городского исполнительного комитета от 31 марта 2015 г. в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за №192452588.
Юридический адрес организатора: 220035, г. Минск, ул. Гвардейская, д. 10, пом. 22.
Наименование рекламной игры: «Хоум Вояж!».
 Свидетельство о государственной регистрации рекламной игры №2968 от 07.04.2017 выдано Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь.
Сроки проведения рекламной игры: 19 апреля 2017 г. – 19 июля 2017 г.
 В рекламной игре приняло участие 192 участника.
 Призовой фонд рекламной игры был разыгран в полном объеме.
 Телефон для справок по вопросам проведения рекламной игры: +375 (044) 599 09 05

СОРОЧИНСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ ИЗВЕЩАЕТ О ПРОДАЖЕ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА В ЧАСТНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ ГРАЖДАН

Дата, время и место проведения	18 августа 2017 года в 10.00 в здании Сорочинского сельисполкома д. Сорочино
Место, дата и время начала и окончания приема заявлений, прилагаемых документов	Заявления принимаются с 18 июля 2017 года до 15 августа включительно с 8.00 до 17.00 в рабочие дни в здании Сорочинского сельского исполнительного комитета по адресу: Витебская область, Ушачский район, д. Сорочино. Граждане представляют паспорт гражданина РБ, его ксерокопию и квитанцию об уплате задатка. Телефоны: 5-27-92, 5-39-31, (8029) 183-08-66, (8033) 3242526
Наименование объекта	Земельный участок
Целевое назначение	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома
Место расположения	Витебская область, Ушачский район, д. Белое
Характеристика земельного участка	Граница земельного участка примыкает к озеру Троща
Кадастровый номер	224986000901000074
Площадь земельного участка (га)	0,2169
Начальная цена, руб.	2500,00
Размер задатка, руб.	250,00 рублей, уплачивается при подаче заявления на регистрацию участка аукциона. Полный размер Сорочинский сельский исполнительный комитет, р/с ВУ438034328060923230000 ф-л 216 ОАО «АСБ «Беларусьбанк», БИК банка АКBBVY21216, г. Полоцк, УНП 300007045, код платежа 04901
Условия продажи объекта	Внесение победителем аукциона платы за земельный участок, возмещение расходов, связанных с изготовлением документации и его проведением, в сумме 1520,95 руб. – затраты на опубликование объявления

ГАЙНСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ

проводит аукцион по продаже земельных участков в частную собственность гражданам Республики Беларусь для строительства и обслуживания одноквартирных жилых домов

N п/п	Адрес земельного участка	Площадь земельного участка	Наименование инженерных сетей	Начальная цена (бел. руб.)	Задаток (бел. руб.)	Расходы по документации
1	д. Беланы, ул. Березовая, 5, кадастровый номер земельного участка 623280800801000047	0,1396		2215 руб. 22 руб. коп.	443 руб. 4 коп.	1316,73
2	д. Добренеево, ул. Солнечная, 1А, кадастровый номер 623280800801000143	0,1020	Подъездные пути удовлетворительные	2000 руб. 00 коп.	400 руб. 00 коп.	1710,05
3	д. Медухово, ул. Солнечная, 13, кадастровый номер 6232808007401000109	0,1420		3300 руб. 00 коп.	660 руб. 00 коп.	1349,21

Аукцион проводится 18.08.2017 года в 10.00 по адресу: д. Логоза, ул. Центральная, д. 2, Логозинского района, Мінскай вобласць, Сорочинский сельский исполнительный комитет. Документы принимаются ежедневно с 8.00 до 17.00, кроме субботы и воскресенья, до 15 августа 2017 года (последний день подачи документов – 14 августа 2017 г. до 17.00) по адресу: д. Логоза, ул. Центральная, д. 2, Логозинского района, Мінскай вобласць. Задаток перечисляется на р/с № BY60AK-BB36061902110800000000 ОАО «АСБ Беларусбанк», БИК АКBBVY2X, г. Минск, код 795, ОКПО 04431493, УНН 600537220, Гайнский сельский исполнительный комитет, код платежа 04901. Победитель аукциона обязан в течение 10 (десяти) рабочих дней после утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за земельный участок и возместить расходы, связанные с подготовкой документации. Контактные телефоны: 801774-56436, 56498

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

Наименование	Характеристика
ЛОТ 1	
Наименование объекта, краткая характеристика, адрес расположения	- Капитальное строение инв. № 420/С-34179 (назначение – здание специализированное для производства текстильных, швейных и кожаных изделий, наименование – здание корпуса цеха № 10), общей площадью 1510,4 кв. м, расположенное по адресу: г. Лида, ул. 8 Марта, 24Б. - Составные части и принадлежность: - благоустройство – пешеходная часть, площадью 429,8 кв. м; - линия электропередачи (напряжением 0,4кВ, марка кабеля ААБ 3*240), протяженность участка 200,6 м; - водопроводная сеть (материал труб – чугун, d-100 мм), протяженность 21,6 м; - канализационная сеть: материал труб – чугун, d-100 мм, протяженность – 5,4 м; материал труб – керамика, d-150 мм, протяженность – 36,8 м; - тепловая сеть: материал труб – сталь, 2d-32 мм, протяженностью 28 м
	кадастровый номер 423650100007000809, площадью 0,1819 га (назначение – обслуживание производственной территории) по адресу: г. Лида, ул. 8 Марта, 24В. Примечания: земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земли, находящейся в охранных зонах линий электропередачи, код – 6, площадью 0,0179 га; земли, находящейся в охранных зонах магистральных трубопроводов, систем газоснабжения и других линейных инженерных сооружений, код – 7, площадью 0,0851 га
Обременения со стороны третьих лиц	- капитальное строение, инв. № 420/С-34179 является обеспечением исполнения обязательств по кредитному договору (залогу). Условия проведения аукциона – ОАО «Беливестбанк» выражает согласие на отчуждение капитального строения, инв. № 420/С-34179 при условии направления полученных средств на полное погашение задолженности по кредитному договору № 312013К от 16.07.2013 г. Право залога на вышеуказанное капитальное строение сохраняется за банком; - Министерством юстиции Республики Беларусь установлено ограничение на осуществление государственной регистрации сделок (снятие ограничений возможно при наличии информации об участнике – победителе аукциона)
Начальная цена продажи	238 636,80 р. (двести тридцать восемь тысяч шестьсот тридцать шесть рублей восемьдесят копеек) с учетом НДС
Сумма задатка	11 931 р. (одиннадцать тысяч девятсот тридцать один рубль)
Продавец	ОАО «Лидская обувная фабрика», 231300, г. Лида, ул. Фабричная, 6, тел./факс 8-0154-52-16-61
Организатор торгов	Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 41-98-32, 41-98-34
Условия аукциона	Без условий
Условия оплаты	100% предоплата в течение 30 календарных дней с момента снятия всех ограничений и заключения договора купли-продажи
Срок заключения договора купли-продажи	не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Номер р/с для перечисления задатка	3012579170017 в Дирекции ОАО «Беливестбанк» по Гродненской области, БИК 153001739, УНП 500833225
Аукцион состоится 25 июля 2017 г. в 12.00 по адресу: Гродненская область, г. Лида, ул. Фабричная, 6	

К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявления с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на аукционный (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами:

заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении;

юридическим лицом – резидентом Республики Беларусь – копия документа, подтверждающая государственную регистрацию юридического лица;

индивидуальным предпринимателем – документ, подтверждающий государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, и его копия, которая заверяется организатором аукциона;

юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе организатору аукциона предъявляются: представителем юридического лица, индивидуального предпринимателя – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя; физическим лицом – документ, удостоверяющий личность физического лица; представителем физического лица – доверенность и документ, удостоверяющий личность представителя.

Прим заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленные организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.

В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов по названной аукционистом цене. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звезда» от 17.09.2015 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник–четверг), с 8.30 до 16.30 (пятница)

Последний день приема заявлений – 20 июля 2017 г. до 15.00

Телефон для справок: 45 05 38 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»
Дополнительная информация: <http://grodnoinfo.by/>

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

Наименование	Характеристика
ЛОТ 1	
Наименование объекта, краткая характеристика, адрес расположения	- Капитальное строение инв. №420/С-26297 (назначение – здание механического цеха), общей площадью 1895,2 кв. м, расположенное по адресу: г. Лида, ул. 8 Марта, 28Б. Составные части и принадлежность: - благоустройство – пешеходная часть, площадью 587,7 кв. м; - линия электропередачи (напряжением 0,4кВ, марка кабеля АВБГ 3*185), протяженность кабеля 390,0 м, протяженность участка 182,1 м; - водопроводная сеть (материал труб – чугун, d-100мм); - канализационная сеть: трубопровод безнапорный (материал труб – чугун, d-100 мм), трубопровод безнапорный (материал труб – керамика, d-150 мм); - тепловая сеть: участок сети от У3-1 до У3-2 (трубопровод тепловой сети, материал труб – сталь, 2d-125 мм), участок сети от У3-2 до У3-3 (трубопровод тепловой сети, материал труб – сталь, 2d-100 мм), участок сети от У3-3 до У3-4 (трубопровод тепловой сети, материал труб – сталь, 2d-50 мм), участок сети от У3-4 до У3-5 (трубопровод тепловой сети, материал труб – сталь, 2d-76 мм), участок сети от У3-5 до У3-6 (трубопровод тепловой сети, материал труб – сталь, 2d-76 мм), участок сети от У3-6 до ввода в здание (трубопровод тепловой сети, материал труб – сталь, 2d-76 мм), участок сети от У3-5 до ввода в здание (трубопровод тепловой сети, материал труб – сталь, 2d-40 мм)
	кадастровый номер 423650100007000814, площадью 0,3489 га (назначение – обслуживание производственной территории) по адресу: г. Лида, ул. 8 Марта, 28Б. Примечания: земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земли, находящейся в охранных зонах линий электропередачи, код – 6, площадью 0,0175 га; земли, находящейся в охранных зонах магистральных трубопроводов, систем газоснабжения и других линейных инженерных сооружений, код – 7, площадью 0,2750 га; земли, находящейся в охранных зонах линий связи и радиодиффракции, код – 5, площадью 0,0074 га
Обременения со стороны третьих лиц	- договор об ипотеке № 1н-13 от 31.01.2013 г. между ОАО «Лидская обувная фабрика», ЗАО «Лидский текстильный комбинат» и дирекцией № 400, договор аренды: помещение площадью 89,6 м. м – до 01.09.2017 г.;; - Министерством юстиции Республики Беларусь установлено ограничение на осуществление государственной регистрации сделок (снятие ограничений возможно при наличии информации об участнике – победителе аукциона)
Начальная цена продажи	483 478,80 р. (четыреста восемьдесят три тысячи четыреста семьдесят восемь рублей восемьдесят копеек) с учетом НДС
Сумма задатка	48 347 р. (сорок восемь тысяч триста сорок семь рублей)
Продавец	ОАО «Лидская обувная фабрика», 231300, г. Лида, ул. Фабричная, 6, тел./факс 8-0154-52-16-61
Организатор торгов	Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 45-05-38, 41-98-32
Условия аукциона	Без условий
Условия оплаты	100% предоплата в течение 20 календарных дней с момента снятия всех ограничений и заключения договора купли-продажи
Срок заключения договора купли-продажи	не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Номер р/с для перечисления задатка	3012579170017 в Дирекции ОАО «Беливестбанк» по Гродненской области, БИК 153001739, УНП 500833225
Аукцион состоится 25 июля 2017 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Лида, ул. Фабричная, 6	

К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявления с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на аукционный (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами:

заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении;

юридическим лицом – резидентом Республики Беларусь – копия документа, подтверждающая государственную регистрацию юридического лица;

индивидуальным предпринимателем – документ, подтверждающий государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, и его копия, которая заверяется организатором аукциона;

юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе организатору аукциона предъявляются: представителем юридического лица, индивидуального предпринимателя – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя; физическим лицом – документ, удостоверяющий личность физического лица; представителем физического лица – доверенность и документ, удостоверяющий личность представителя.

Прим заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленные организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.

В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов по названной аукционистом цене. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звезда» от 13.07.2016 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник–четверг), с 8.30 до 16.30 (пятница)

Последний день приема заявлений – 20 июля 2017 г. до 15.00

Телефон для справок: 45-05-38 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»
Дополнительная информация: <http://grodnoinfo.by/>

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

Наименование	Характеристика
ЛОТ 1	
Наименование объекта, краткая характеристика, адрес расположения	капитальное строение, инв. № 420/С-38954 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – материальный склад № 2), площадью 778,0 кв. м, расположенное по адресу: г. Лида, ул. Фабричная, д. 6, корп. 14
	кадастровый номер 423650100007000977 (назначение – обслуживание производственной территории), площадью 3,8803, расположенное по адресу: г. Лида, ул. Фабричная, д. 6. На земельном участке расположены иные объекты, не подлежащие реализации. Земельный участок является неделимым
Земельный участок, на котором расположен объект	- капитальное строение является обеспечением исполнения обязательства по кредитному договору с ОАО «Беливестбанк» (залогу); - Министерством юстиции Республики Беларусь установлено ограничение на осуществление государственной регистрации сделок (снятие ограничений возможно при наличии информации об участнике – победителе аукциона)
Обременения со стороны третьих лиц	- капитальное строение является обеспечением исполнения обязательства по кредитному договору с ЗАО «Банк «ВТБ» (залогу); - Министерством юстиции Республики Беларусь установлено ограничение на осуществление государственной регистрации сделок (снятие ограничений возможно при наличии информации об участнике – победителе аукциона)
Начальная цена продажи	221 800 р. (сто двадцать одна тысяча восемьсот рублей) с учетом НДС
Сумма задатка	6090 р. (шесть тысяч девятсот рублей)
ЛОТ 2	
Наименование объекта, краткая характеристика, адрес расположения	капитальное строение, инв. № 420/С-1731 (назначение – здание специализированное для обслуживания питейного, наименование – столовая закрытого типа), площадью 3618,3 кв.м., расположенное по адресу г. Лида, ул. Фабричная, д. 6а
	кадастровый номер 423650100007000977, (назначение – обслуживание производственной территории), площадью 3,8803, расположенное по адресу: г. Лида, ул. Фабричная, д. 6. На земельном участке расположены иные объекты, не подлежащие реализации. Земельный участок является неделимым
Земельный участок, на котором расположен объект	- капитальное строение является обеспечением исполнения обязательства по кредитному договору с ЗАО «Банк «ВТБ» (залогу); - Министерством юстиции Республики Беларусь установлено ограничение на осуществление государственной регистрации сделок (снятие ограничений возможно при наличии информации об участнике – победителе аукциона)
Обременения со стороны третьих лиц	- капитальное строение является обеспечением исполнения обязательства по кредитному договору с ЗАО «Банк «ВТБ» (залогу); - Министерством юстиции Республики Беларусь установлено ограничение на осуществление государственной регистрации сделок (снятие ограничений возможно при наличии информации об участнике – победителе аукциона)
Начальная цена продажи	838 320 р. (восемьсот тридцать восемь тысяч триста двадцать рублей) с учетом НДС
Сумма задатка	41 916 р. (сорок одна тысяча девятьсот шестнадцать рублей)
Продавец	ОАО «Лидская обувная фабрика», 231300, г. Лида, ул. Фабричная, 6, тел./факс 8-0154-52-16-61
Организатор торгов	Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 41-98-32, 45-05-38
Условия аукциона	Без условий
Условия оплаты	100% предоплата в течение 30 календарных дней с момента снятия всех ограничений и заключения договора купли-продажи
Срок заключения договора купли-продажи	не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Номер р/с для перечисления задатка	3012579170017 в Дирекции ОАО «Беливестбанк» по Гродненской области, БИК 153001739, УНП 500833225
Аукцион состоится 25 июля 2017 г. в 13.00 по адресу: Гродненская область, г. Лида, ул. Фабричная, 6	

К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявления с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на аукционный (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами:

заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении;

юридическим лицом – резидентом Республики Беларусь – копия документа, подтверждающая государственную регистрацию юридического лица;

индивидуальным предпринимателем – документ, подтверждающий государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, и его копия, которая заверяется организатором аукциона;

юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе организатору аукциона предъявляются: представителем юридического лица, индивидуального предпринимателя – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя; физическим лицом – документ, удостоверяющий личность физического лица; представителем физического лица – доверенность и документ, удостоверяющий личность представителя.

Прим заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленные организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.

В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов по названной аукционистом цене. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звезда» от 03.12.2016 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник–четверг), с 8.30 до 16.30 (пятница)

Последний день приема заявлений – 20 июля 2017 г. до 15.00

Телефон для справок: 45-05-38, 41-98-32 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»
Дополнительная информация: <http://grodnoinfo.by/>

Инфармбюро

Закрытое акционерное общество «Белорусско-Швейцарский банк «БСБ Банк»

www.bsb.by

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 01 июля 2017 г.

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2017 год	2016 год
				5	6
1	АКТИВЫ				
2	Денежные средства	1101		21 445	22 443
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102		15 768	15 179
4	Средства в Национальном банке	1103		8 481	11 667
5	Средства в банках	1104		49 891	86 578
6	Ценные бумаги	1105		45 406	73 328
7	Кредиты клиентам	1106		3 507	3 233
8	Производные финансовые активы	1107		-	-
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108		35	35
10	Основные средства и нематериальные активы	1109		32 382	32 403
11	Имущество, предназначенное для продажи	1110		67	67
12	Отложенные налоговые активы	1111		-	-
13	Прочие активы	1112		5 862	6 839
14	ИТОГО активы	11		182 844	251 772
15	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА				
16	Средства Национального банка	1201		-	-
17	Средства банков	1202		86	5 352
18	Средства клиентов	1203		127 235	190 874
19	Ценные бумаги, выданные банком	1204		-	-
20	Производные финансовые обязательства	1205		-	-
21	Отложенные налоговые обязательства	1206		-	-
22	Прочие обязательства	1207		5 072	2 755
23	ВСЕГО обязательства	120		132 393	198 981
24	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ				
25	Уставный фонд	1211		19 678	19 678
26	Эмиссионный доход	1212		-	-
27	Резервный фонд	1213		4 056	3 450
28	Фонды переоценки статей баланса	1214		17 410	17 427
29	Накопленная прибыль	1215		9 307	12 236
30	ВСЕГО собственный капитал	121		50 451	52 791
31	ИТОГО активы и собственный капитал	12		182 844	251 772

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ на 01 июля 2017 г.

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2017 год	2016 год
				5	6
1	Процентные доходы	2011		4 513	3 582
2	Процентные расходы	2012		1 136	1 229
3	Чистые процентные доходы	201		3 377	2 353
4	Комиссионные доходы	2021		11 035	9 447
5	Комиссионные расходы	2022		2 777	1 859
6	Чистые комиссионные доходы	202		8 258	7 588
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203		1 958	982
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	(325)	301	
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205		6 803	8 989
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206		103	944
11	Чистые отчисления в резервы	207	(678)	5 613	
12	Прочие доходы	208		246	1 436
13	Операционные расходы	209		10 800	10 418
14	Прочие расходы	210		451	393
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211		9 839	6 169
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212		2 238	1 019
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2		7 601	5 150

И. о. Председателя Правления Яцкевич Н. А.
Главный бухгалтер Болотина Л. А.

Дата подписания: 06 июля 2017 г.

Лицензия на осуществление банковской деятельности, выданная Национальным банком Республики Беларусь №7 от 27.09.2013. УНП 807000069.

ГУК ДТП «АВТОКОМБИНАТ «ОБЕСЬСТРОЙ» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПУБЛИЧНЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Таблица №1		Таблица №3		
№ п/п	Наименование и краткая характеристика предмета торгов	№ лота	Наименование и краткая характеристика предмета торгов	
1	Грузовый седельный тягач MAZ 5433 А2 320, рег. номер АВ 8523-6	17	Легковой седан ГАЗ 3110	
2	Грузовый седельный тягач MAZ 543302-220, рег. № ТС 01-81	18	Экзакватор-бульдозер 50К2621-в-2	
3	Грузовый самосвал MAZ 555102-225, рег. № ТБ2807	19	Станок Р 105	
4	Станок обдир. шиф.	228,00	20	Молат ковочный
5	Грузовый самосвал MAZ 555102-225, рег. № ТБ 4057	1680,00	21	Пресс 10 шор 17575
6	Грузовый самосвал MAZ 555102-225, рег. № ТБ 4492	1920,00	22	Станок в/с/с 271-1181
7	Полуприцеп платформа MA3 98982 (пощ. 133,9 м ²), ап. таль/п/п 0,25т	660,00	23	Принтер Phase 3150; инв. № 2833
8	Прицеп самосвал MA3 857100-020, рег. № ТБ 2403	660,00	24	Компьютер персональный ИТЕХ
9	Прицеп-самосвал MA3 857100-020, рег. № ТБ 2650	660,00	25	Компьютер (комплект с принтером)
10	Прицеп-самосвал MA3 857100-020, рег. № ТБ 2651			

